

Leggeli Ujság

Noviszád, 1939 május 31, szerda

Urednik - Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

20. évfolyam 148. szám

Törökország a legszívelyesebb viszonyt tartja fenn az újja éledt nagyantanttal

Ankarából jelentik: Izmet İnönü török államelnök a köztársasági néppárt kongresszusán beszédet mondott, amelyben kitért az angol-török szerződésre is. Kijelentette, hogy ennek a szövetségnek nincs támadó célja, csak a biztonság és a béke megerősítését szolgálja. Minden veszély, amely szomszédainkat fenyegeti, — mondotta — bennünket is fenyegethet és ezért minden hatalmunkban álló eszközzel azon leszünk, hogy szomszédainkat minden esetleges veszély ellen megvédjük.

Izmet İnönü ezután hangsúlyozta, hogy Törökország és a szovjet közti viszony sohasem volt olyan szívelyesebb, mint most. Törökország és Franciaország között márcsak a szandzsák kérdése van függőben, de erre nézve elyben már létrejött a megegyezés. Ha ezt a kérdést véglegesen rendezzük, akkor a világ egyetlen hatalma sem rendítheti meg azt a szoros viszonyt, amely Törökországot s Franciaországot egyesíti.

A mérsékelt arabok elfogadják az angol Fehér könyvet

Jeruzsálemből jelentik: A mérsékelt arab önvédelmi párt vezetői határozatilag kimondták, hogy az angol kormány Fehér Könyvét elfogadják tárgyalási alappul.

Tiltakoztak az arabok tulzok terrorja ellen és megállapították, hogy

a volt jeruzsálemi főmufti terrorista pártját egy külföldi nagyhatalom pénzeli.

Washingtonból jelentik: A külügyminisztérium értesítette a kongresszus tagjait, hogy az Egyesült Államok kormánya nincs abban a helyzetben, hogy tiltakozzék a Fehér Könyv ellen és nem szólhat bele a palesztinai kérdésbe mindaddig, míg az 1934. évi egyezmény értelmében az amerikai állampolgárok érdekeit nem fenyegeti veszély.

Haifából jelentik: Haifa közelében az angolok lefoglaltak egy görög hajót, amely titokban négyszáz zsidót akart Palesztinába szállítani.

Később a 400 zsidót szabadon engedték azzal, hogy beszámítják őket a bevándorlási kvótába.

Palesztinában egyébként ismét dühöng az arab terror. Az angol katonaság öt arab terroristát megölt.

A miniszterelnök Dél-szerbiában

A jugoszláv radikális egység pártjának vardari bánsági bizottsága Cvetkovic Dragisa miniszterelnököt választotta meg elnökévé — A miniszterelnök ünneplése Szkoplyében

Szkoplyéből jelentik: Szkoplye a pünkösdi ünnepek alkalmával előkelő vendéget fogadott: Cvetkovic Dragisa miniszterelnök látogatott el Dusán cár egykori székvárosába Altiparmakovic Jován, Beslic Nikola és Pantics Lyubimir miniszterek kíséretében. A miniszterelnökkel még Nasztaszijevics Bosko kabinetfőnök, Anasztaszijevics Bosko személyi titkár és Perics Milán, az Avala igazgatója utaztak Szkoplyéba. Hajduk-Velykovic Vladimir vardari bán a miniszterelnök elé utazott és vele együtt érkezett meg a gazdagon felkészített és fellobogózt szkoplyei pályaudvarra. Ezer és ezer ember üdvözölte a miniszterelnököt a pályaudvaron, a pályaudvar környékén és a város főbb utvonalaiban. A miniszterelnök fogadtatására számos szenátor és képviselő is megjelent a pályaudvaron.

Cvetkovic Dragisa miniszterelnököt először Nedelykovic Petár tábornok, hadseregpáncelnok és a kivonult tábornoki kar üdvözölte, majd a többi polgári vezető személyiség köszöntötte a miniszterelnököt. Szkoplye városa nevében dr. Csobadzics városelnök üdvözölte a miniszterelnököt. Beszédében rámutatott azokra a nagy érdemekre, amelyeket már mint szociálpolitikai miniszter szerzett az egész országban és Szkoplyében is, ahol sok fontos szociális intézményt létesített. Az üdvözlés megköszönése után a miniszterelnök autón a báni palotába hajtatott, ahonnan a jugoszláv radikális egység vardari bánsági bizottságának ülésére ment.

A jugoszláv radikális egység vardari bánsági bizottságának ülésén új vezetőséget választottak. A szavazás alkalmával

Cvetkovic Dragisát választották meg a bizottság elnökévé.

A megválasztásáról értesített Cvetkovic Dragisa miniszterelnök azonnal megjelent az ülésen és átvette az elnökséget. Megköszönte megválasztását és megígérte, hogy továbbra is dolgozni fog Dél-szerbia és Szkoplye érdekeinek megvédéséért.

Délben ebéd volt, amelyen számos pohárköszöntő hangzott el. Cvetkovic Dragisa miniszterelnök

Dél-szerbia nagy jelentőségét méltatta

és kijelentette, hogy a multban sok mindent elmulasztottak Dél-szerbiával szemben, de ő, amennyire lehetséges, pótolni fogja a multak mulasztásait, úgyhogy Dél-szerbia és a városi Szkoplye ismét azt a nagy szerepet játsszák majd Jugoszlávia történetében, amely megilleti.

Délután a vardari bánsági gazdasági szervezetek konferenciáján vett részt és a miniszterelnök meghallotta a beszédeket, kívánságokat és óhajokat. Öt órakor megtekintette a Szkoplye és Nis városok válogatott futbalcsapatainak mérkőzését.

Hétfőn Szkoplyéből Kumanovóra. Vranjera és Vranjska Banjára ment autón a miniszterelnök. Kumanovón megjelent Vitéz Alekszandar király emlékére rendezett gyászünnepélyen az Emlék-templomban, majd folytatta utját Vranje felé, ahol ünnepélyesen fogadták.

Vranjszka Banyán megtekintette a fürdőt és annak berendezéseit. Délután Nisbe utazott a miniszterelnök, ahova délután 6 órakor érkezett meg. Itt találkozott Ankarából visszatérő feleségével is. A miniszterelnök és a kíséretében levő Krek, Altiparmakovic, Pantics és Beslic miniszterek sétát tettek Nis városában, majd Niska Banyára mentek autón és ott töltötték az éjszakát.

A nyugati hatalmak a német és olasz követelések elutasítása révén háborúra törekszenek

— írja az olasz sajtó

Rómából jelentik az Avala: A Giornale d'Italia az európai helyzettel foglalkozva, azt írja, hogy az angol-francia bekerítési politika szemmel láthatóan háborúra vezet. Ez a politika — írja a lap —

a diplomáciai és katonai eszközökön kívül a propagandát is felhasználja, amennyiben az olasz és német követeléseket hamis szinten tünteti fel. Három alapvető pontot egyszermindenkorra le

kell szögezni és a demokráciák hiába igyekeznek ezt a három pontot érveikkel meggyöngíteni. Ez a három pont a következő:

1. Olaszország és Németország politikája nem törekszik egyeduralomra. Célja csupán annak az egyeduralomnak felülvizsgálása, amelyet a versaillesi szerződés után Anglia és Franciaország értek el, új gyarmati területek megszállása révén. Ha Anglia s Franciaország óriási gyarmatbirodalmát szembeállítjuk azzal a ténnyel, hogy Németországnak még mindig nincsenek gyarmatai, akkor nagyon könnyen megállapítható, hogy csak Anglia és Franciaország törekszik egyeduralomra, a termelés eszközeinek felhasználásával. Anglia a Földközi-tengerhez vezető utak ellenőrzése révén egyeduralmat gyakorol Olaszország legfontosabb életterére felett.

2. A négy európai nagyhatalom közötti viszály nem két egyforma élettér viszálya, mert Olaszország és Németország szükségletei életbevágó jelentőségűek. Ha Anglia és Franciaország elutasítja ezeket az életérdekeknek figyelembe vételét és nem engedi át azt, amivel bőségesen rendelkeznek, ezt semmiesetre sem lehet az igazsággal vagy a népek szabadságával indokolni.

3. Ugy látszik, hogy Franciaország és Anglia el van szánva arra, hogy az igazi együttműködés elutasítása révén háborút idézzen elő. Ez a pokoli kaland az európai kultúra tönkretételét jelentené.

Az olaszok és a portugálok is elhagyják Spanyolországot

Madridból jelentik: Cadiz kikötőjébe nyolc olasz hajó érkezett, amelyek elszállítják a spanyolországi olasz önkénteseket.

Spanyolország belsejéből már szállítják az olasz csapatokat a cadizi kikötőbe. Cadizből június elsején indulnak hazafelé. Velük megy a spanyol belligyminiszter is, amely résztvesz az olasz önkénteseknek Nápolyban rendezendő felvonulásán.

A »Viriatos« nevű portugál önkéntesek szintén június első napjaiban kezdik meg kivonulásukat Spanyolországból.

Szlovákiában korlátozták a bankbetétek felmondását

Londonból jelentik: Az angol sajtó pozsonyi értesülései szerint Szlovákia pénzügyi helyzete oly súlyos, hogy a kormány rendeletileg korlátozta a bankbetétek felmondását.

A német-olasz szerződés elsősorban a két ország légi fegyvernemét érinti

**Olaszország a tengeren is minden eshetőségre
készen áll**

Rómából jelentik: Ciano gróf az egyik folyóiratban cikket írt a spanyol kérdéstről. Cikkében megerősíti, hogy az olasz közbelépést a spanyol polgárháborúba az idézte elő, hogy néhány ország a bolsevisták mellé állt. A továbbiakban az olasz —spanyol barátságot méltatja, amely — mint írja — most már feloldhatatlanná vált.

VALLE TÁBORNOK A LÉGI HADERŐRŐL

Rómából jelentik: Valle tábornok, olasz légügyi miniszter a szenátus ülésén a légi költségvetésről nyilatkozott. Beszédében kitért a Duce piemonti szemleutjára és a német-olasz szövetségi szerződés megkötésére is. Hangoztatta, hogy a Piemontban tapasztalható fegyveres kétségesség igen hasznos lehet az Alpokon túl élők számára. Údvös volna — mondotta — ha odaát számot vetnének az olasz birodalom anyarországi, északafrikai és egyéb területeken levő erőivel és ha bizonyos összehadói műveleteket végeznének ezekkel az erőkkel kapcsolatban.

Ami az ugynevezett «aélszerződés» aláírását illeti, ez elsősorban a két birodalom légi fegyvernemét érinti. Ez a fegyvernem az ellenség-re kezdettől fogva olyan ütéseket mérhet, amelyeknek döntő jelentőségük lehet. Valle tábornok ezután kifejtette, hogy az olaszok részéről vívott és megnyert két legutóbbi háború az olasz repülés tényezőinek rendkívül értékes tapasztalatokkal szolgált, főleg pedig megmutatta a légi támadás jelentőségét. A légi bombázás hatályossága — mint ez a különböző fényképfelvételekből és az illetékes hírszerzők bizonyítékai-ból kiderült — minden elgondolható eredményt felülmúlt. Az, hogy Valencia, Barcelona és Madrid központja sértetlen maradt, tisztán arra vezethető vissza, hogy Franco tábornok kimélettel tanusított. De a légi bombázások hatása megmutatkozott az ellenséges hajók elleni támadások során is. A nemzeti légi erők Spanyolország keleti kikötőiben 162 kereskedelmi hajót súlyosítottak el vagy rongáltak meg súlyosan. Egyetlen bombatámadás Valenciában két katonai raktárt gyújtott fel és ez alkalommal 30.000 tonna petroleum és benzín égett el. Valle tábornok beszédét azzal fejezte be, hogy Olaszország büszke lehet a repülésügy terén elért sikereire, mert ezeket gépeinek nagy hatásfokával, gyorsaságával és merészségével vívta ki.

A HADITENGERÉSZETI MINISZTER BESZÉDE

Az Avala római jelentése szerint Cavnari olasz haditengerészeti miniszter a szenátus ülésén kijelentette, hogy Olaszország ma teljesen korszerű haditengerészettel rendelkezik, amely bátran kiállja az összehasonlítást bármely tengeri nagyhatalom haderejével. Az olasz haditengerészet emellett napról-napra új egységekkel szaporodik. A Duce nemrég elhatározta, hogy megkezdik

két új cirkáló, több torpedóromboló-raj és nagyszámu buvárnaszád építését. A tengerészeti fegyverkezési program folyó évre eső része: 12 egyenként 3400 tonnás cirkáló és 16 nagy tengeralattjáró építése befejezéshez közeledik. Az olasz haditengerészet szervezete ma olyan, hogy bármikor teljes hatással működésbe hozható. A hadianyag kitűnő. A gépek Olaszországban készültek, teljesen olasz tervek szerint. A miniszter ezután a partvédelem jelentőségét ismertette és beszédét azzal fejezte be, hogy Olaszország a tengeren teljesen készen áll, úgyhogy bármilyen, hárméddig tartó háborús fáradságot elviselhet.

GÜRTLER RÓMÁBAN

Rómából jelentik: Gürtler német birodalmi igazságügyminiszter hétfőn este Rómába érkezett, ahol kedden előadást tartott az új német büntetőjogról.

Pütkösdkor szorgalmasan dolgoztak a noviszádi tolvajok

**A cipőtisztítótól egy pár cipőt csalt ki a fegyházviselt
öleletes fiatalember**

Noviszádon a pütkösdi ünnepek alatt egész sor kisebb-nagyobb bűnügy történt.

Branov Fránya noviszádi munkás pütkösdi első napján Rómára utazott.

Ezalatt ismeretlen tettes behatolt a Bagremova ucca 26 szám alatt lévő lakásába

és elvitt több kezeügyébe eső tárgyat.

A eseneji szállásokon lévő görögkeleti templomban pütkösdi két napján bucsu volt. A nagy mulatozás alkalmával Murgáski Matija gazdálkodó tanyájáról elloptak

hármenc pár tyukot.

Polminer Ferenc novifutogi munkás pütkösdkor Noviszádon járt és a Maros-féle vendéglőben ivott. Kerékpárját ezalatt a vendéglő előtt hagyta, de nem zárta le. Amikor hazá akart indulni, nagy meglepetéssel állapította meg, hogy

a jármű eltűnt.

Barusics Iván noviszádi munkás feljelentette Mitrovics Szpaszoje nevű társát, hogy elloptott tőle

300 dinár értékű különböző tárgyat.

A rendőrség Mitrovicsot letartóztatta és miután beismertő vallomást tett, átadta a törvényszéknek.

Szokola István noviszádi kereskedő és Boldizsár János noviszádi autószerelő éjjel az uccán megtámadták Popovics Száva földművest. Alaposan elverték, úgyhogy Popovics súlyos sérüléseket szenvedett. A rendőrség Szokolát letartóztatta, Boldizsár szökésben van.

AZ AMERIKAI SEMLEGESSÉGI TÖRVÉNY MEGVÁLTOZTATÁSA

Washingtonból jelentik: A kongresszus külügyi bizottságának alelnöke törvényjavaslatot nyújtott be az amerikai semlegeségi törvény felülvizsgálásáról. A javaslatnak a kiviteli tilalomra vonatkozó része így hangzik:

— Ha az elnök megállapítja, hogy két külföldi hatalom között háború folyik, amely az amerikai polgárok életét vagy az Egyesült Államok békéjét fenyegeti, köteles ezt az országot kiáltványban megjelölni. Ebben az esetben a Hull külügyminiszter által javasolt semlegeségi törvény önműködően életbelép. A terv az amerikai köztársaságokra nem vonatkozik.

AZ ANGOL KÜVET CIANONÁL

Rómából jelentik: Ciano gróf külügyminiszter fogadta Sir Percy Lorain római angol nagykövetet és 25 perces megbeszélést folytatott vele. A megbeszélés tárgyáról semmi sem került nyilvánosságra. Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy az olasz külügyminiszter és az angol nagykövet megbeszélése szívélyes hangnemben folyt le.

**Ljubljana
vásár**

1939 június 5-12
(45-ik rendezési kiállítás)

12 államból 600 kiállító. Legkülönfélébb áruk. Külön kiállítás: **házfelszerelések, autók, nemzeti himnuszok.** Vasutakon féláru utazás. A vasutalomás pénztáránál sárga vasuti igazolványt kell váltani 2 dinárért.

Szlovénia június hónapban a legszebb

Dimitrijevic két dinárt adott a fiúnak, a cipőt pedig eladta harminc dinárért.

Szimics Brankó 30 éves és Nikolics Pardika 28 éves noviszádi cigányok pütkösdi éjszakáján a Kiszácsi uccán

Bálocsics Vása kazánkészítő-mestertől négy üstöt loptak.

Alig mentek az uccára, máris egy rendőrfőnök lefűlte őket. Beismerő vallomásuk után átszállították őket a törvényszékre.

Szihics Mehmed szrebreniki születésű, büntetett előéletű csavargót a rendőrség őrizetbe vette, mert megállapította, hogy Cserevicsen, Beocsinban és Beogradban lopásokat követett el. A lopott tárgyakat megtalálták nála.

Agg Lajos noviszádi vendéglőstől 1000 dinár értékű különböző ruhaneműt loptak.

A rendőrség valamennyi lopás ügyében megindította az eljárást.

„Bélyeggyűjtő szenedély“ diihöng Szuboticán

Egy városi szolga 1400 dinár értékű okmánybélyeget sikeresen kasszolt el a fuvarlevelekről

Szuboticáról jelentik: Több feljelentés és panasz után a nyomozó hatóságoknak sikerült újabb bélyegtolvaját ártalmatlanná tenni. A tranzitáru osztályhoz több panasz érkezett, hogy a fuvarlevelekről érthetetlen módon eltűntek az okmánybélyegek és a kereskedők ezáltal a késedelmen kívül még anyagi károkat is szenvedtek. A rendőrség erős megfigyelés után őrizetbe vette Evetovics Petár 42 éves városi szolgát, mivel az a gyanu merült fel ellene, hogy ő követte el a bélyeglopásokat. Evetovics kihallgatása alkalmával beismerte, hogy

valóban ő szedte le a fuvarlevelekről a bélyegeket,

de hogy mennyit, azt maga sem tudta, mivel hosszabb időn át végezte üzemelt. Bevallotta, hogy a bélyegeket Vojnics-Hajduk Petárnak, a szubotici pályaudvar III. osztályu váróterme trafikosa-nak adta el 30-40 százalékos kedvezménnyel.

Vojnics-Hajdukot őrizetbe vették s a trafikos bevallotta, hogy mintegy

1400 dinár értékű bélyeget vett meg Evetovicstól.

A trafikban tartott kutatás alkalmával még 570 dinár értékű bélyeget találtak. Evetovicsot, aki a büntény következtében 18 évi szolgálat után elveszti állását, átadták a bíróságnak.

egy uccagyereket odaküldött a cipőtisztítóhoz, hogy mondja meg, a négy dinár tisztítási díjat tulságos soknak találta és ezért kéri vissza a cipőt. A cipőtisztító gyanútlanul odaadta a cipőt.

A magyar kormánynek 80 százalékos többsége lesz a parlamentben

A választások eredménye a magyar közvélemény határozott jobbra fordulását mutatja

Budapestről jelentik: A választások kedden délután két órakor megállapított valószínű végleges eredménye a következő:

Magyar Élet Párt 181, nyilas-párt 32, kisgazdapárt 10, polgári szabadságpárt 5, szociáldemokrata párt 5, nemzeti front 4, egyesült keresztény párt 3, egyesült magyar nemzeti szocialista párt 3, keresztény nemzeti szociális front 3, pártönkivüli fajvédő 3, pártönkivüli 2, népakarat pártja 1 mandátum. Pótválasztás lesz 8 kerületben.

Az erőmegoszlás pillanatnyilag a következő: a Magyar Élet Pártja és az egyesült keresztény párt, amely tudvalevően kormánytámogató párt, összesen 184, a szélső jobboldal pedig összesen 46 mandátummal rendelkezik. A nyilasok előretörése nem okozott különösebb meglepetést, mert a polgári demokrata ellenzék és a szocialista ellenzék sajtója már hetekkel előbb negyven nyilas mandátumra számított. Nagy meglepetést keltett a független kisgazda párt, de különösen a szociáldemokrata párt letörése. Ha hozzávesszük a parlamenti határozattal a törvényhatalomra behívott tizenöt felvidéki képviselőt, megállapíthatjuk, hogy a Teleki-kormány 80 százalékos többséggel rendelkezik az új parlamentben.

A KORMÁNY DÖNTŐ GYŐZELMET ARATOTT

Londonból jelentik: A Times a magyar választásokkal kapcsolatban megállapítja, hogy a kormány döntő győzelmet aratott. Az angol lapok kiemelik, hogy a választások alatt egyetlen incidens sem fordult elő. Általában úgy találják, hogy a legfényesebb egyéni győzelmet Csáky külügyminiszter aratta Sopronban, mert a várost általában a nyilasok főerősségének tekintették. A Daily Mail szerint a választások mindent eldőlttől a többséget biztosították a kormánynak.

Párisi jelentés szerint a francia sajtó a magyarországi választásokkal kapcsolatosan hangoztatja, hogy a jelenlegi nemzetközi körülmények rendkívüli fontosságot tulajdonítanak a magyar közvélemény állásfoglalásának. A lapok egy része első oldalán közli Horthy kormányzó és Teleki miniszterelnök arcképét.

A Petit Parisien szerint az eddigi jelentésekből az tűnik ki, hogy a magyar közvélemény határozottan jobboldali irányban toldott el a szabadelvű és középpártok hátrányára.

A Petit Journal szerint a választások jelentőségének megértéséhez három tényező figyelembevételére van szükség:

1. A választások kevéssel a Felvidék visszacsatolása után zajlottak le.
2. Magyarország igazi vezére Horthy kormányzó, ez az erős férfi, aki valamennyi magyar szemében körülbelül azt jelenti, amit

Hindenburg jelentett a németeknek.

3. A választóközönséget a választások alkalmával főképp a földreform és a szidokérdés foglalkoztatta.

A hétfőn megtartott választások adatairól a Magyar Távirati Iroda kedden reggel 8 óra ötven perckor a következő jelentést adta ki:

Budapest, budai kerület: MÉP 34.680 szavazat 4 mandátum, nyilas-párt 23.246 szavazat 3 mandátum, polgári szabadságpárt 9642 szavazat egy mandátum. Indultak még a keresztény nemzeti függetlenségi párt, a keresztény ellenzék, a szociáldemokrata párt, a nemzeti reformpárt és a nemzeti front.

Budapest, északi kerület: MÉP 22.095 szavazat 2 mandátum, polgári szabadságpárt 25.201 szavazat 3 mandátum, nyilas-keresztény párt 18.457 szavazat 2 mandátum, szociáldemokrata párt 15.512 szavazat 2 mandátum. A nemzeti front 3055, a keresztény nemzeti függetlenségi párt 3402, a nemzeti reformpárt 1168, a független néppárt 1105 szavazatot kapott. Az utóbbi 4 párt tehát nem jutott mandátumhoz.

Budapest, déli kerület: MÉP 38.691 szavazat 5 mandátum, nyilas-keresztény párt 30.680 szavazat 3 mandátum, polgári szabadságpárt 12.528 szavazat 1 mandátum, szociáldemokrata párt 13.777 szavazat 1 mandátum.

Pestkörnyéki választókerület: nyilas-keresztény párt 55.591 szavazat 3 mandátum, MÉP 42.175 szavazat 2 mandátum, szociáldemokrata párt 26.213 szavazat 1 mandátum.

A budapesti és budapestkörnyéki eredményeket összesítve a mandátumok az egyes pártok között az eddig rendelkezésre álló adatok szerint a következőképp oszlanak meg: MÉP 13, nyilas-keresztény párt 11, polgári szabadságpárt (Rassay) 5, szociáldemokrata párt 4 mandátum.

MEGVÁLASZTOTT KÉPVISELŐK

Az egyes vármegyékben megtartott hétfői választások eredményeiből a következők ismeretesek: A felsőgögyi kerület képviselője lett v. Szalay László (MÉP). A gönci kerület képviselője lett Bárczay János (MÉP).

Szükszói kerület: Vitéz Attila (MÉP). Bajai kerület: Reményi-Schneller Lajos (MÉP). Bajai járási kerület: Alföldi Béla (MÉP). Jánoshalmaj kerület: Gróf Teleki János (MÉP).

A mohácsi kerületben Misu Konrád (MÉP) és Keck Antal nyilas-keresztény között pótválasztás lesz.

A pécsvárad kerület egyhangúlag Angyal Lászlót (MÉP) választotta meg.

Sásdi kerület: Stitz János (MÉP).

A siklósi kerületben Endrey József (MÉP) és a nemzeti front jelöltje között pótválasztás lesz.

Szentlőrinci kerület: Bognár Gyula (MÉP).

Berettyóújfalu kerület: Vajay Károly (MÉP).

Biharkeresztes kerület: Zih Károly (MÉP).

Biharnagybajomi kerület: Miskolczy István (MÉP).

Nagylétai kerület: v. Miskolczy Hugó (MÉP).

Sarkadi kerület: v. Lelössy Árpád (MÉP).

Csongrádi kerület: Szeder János (MÉP).

Szentesi kerület: v. Bonczos Miklós (MÉP).

Egri kerület: Petro Kálmán (MÉP).

Pétervári kerület: Beniczky Elemér (MÉP).

Tiszafüredi kerület: v. Bobori György (MÉP).

Hevesi kerület: Nyirő Andor nyilas-keresztény.

Jászberényi kerület: v. Takách-Tholvay József gróf.

Jásziadányi kerület: Lázár Imre (MÉP).

Karcagi kerület: v. Lipsey Márton (MÉP).

Mezőturi kerület: Speck Ernő (MÉP).

Szo'noki kerület: Váczy György (MÉP).

Törökszentmiklósi kerület: báró Hellenbach Gottfried (MÉP).

Esztergomi kerület: Kunder Antal (MÉP).

Komáromi kerület: Zsindely Ferenc (MÉP).

Tatabányai kerület: Szabó Gyula (MÉP).

A tatatóvárosi kerületben pótválasztás lesz Szabó Gusztáv (MÉP) és Andréka Ödön nyilas-keresztény között.

Salgótarjáni kerület: Mocsáry Ödön (MÉP).

Szobi kerület: Mátéffy Viktor (egyesült keresztény-párt).

Kisvárdai kerület: v. Ujfalussy Cábó (MÉP).

Nagykalászi kerület: Sarlai Elek (MÉP).

Nyíregyházi kerület: Korodi Tibor nyilas-keresztény és Bertalan Kálmán nem hivatalos MÉP-jelölt között pótválasztás lesz.

Nyírmadai kerület: Nánássy Imre (MÉP).

Tiszalöki kerület: báró Vay Miklós (MÉP).

Bonyhád képviselője: dr. Mühl Henrik (MÉP).

Dombóvári kerület: Rajniss Ferenc (MÉP).

Paksi kerület: v. Téglássy Béla (MÉP).

Szekszárdi kerület: Takács Pál (MÉP).

Tamási kerület: Jandl Lajos nyilas-keresztény.

Celldömölki kerület: Szabó Károly (MÉP).

A MÉP UJABB GYŐZELME A LAJSTROMOS KERÜLETEK-BEN

Hétfőn délben kiadott jelentés szerint Szegeden a

19.628

szavazattal 2, a nyilas-keresztény párt 8003 szavazattal egy mandátumhoz jutott. Szeged képviselői tehát Teleki Pál gróf (MÉP), Varga József (MÉP) és Hubay Kálmán nyilas-keresztény. A szociáldemokrata párt és a polgári szabadságpárt kapcsolt lajstroma 5348, a független kisgazdapárt lajstroma pedig 2976 szavazatot kapott.

Pécsen a MÉP 11.388 szavazattal 2 mandátumhoz jutott. Pécs város képviselői: Imrédy Béla (MÉP) és Somogyi Ferenc (MÉP). A szociáldemokrata párt 3807, a nyilas-párt 3674 szavazatot kapott. Hódmezővásárhelyen a MÉP 6398 szavazattal 2 mandátumot szerzett. A város képviselői vitéz Bonczos Miklós (MÉP) és Temesváry Imre (MÉP). Győrött a MÉP 8756 szavazattal egy mandátumot kapott. A szociáldemokrata párt 4810 szavazattal egy mandátumhoz jutott. Győr város képviselői: Törley Bálint (MÉP) és Malasics Géza szociáldemokrata. Miskolcon a MÉP 11.781 szavazattal megszerezte a város két mandátumát. Miskolc város képviselői: v. Lukács Béla (MÉP) és Szász Lajos (MÉP). Debrecenben a MÉP 17.547 szavazattal 2 mandátumhoz jutott. A harmadik mandátumot 6696 szavazattal a független kisgazdapárt szerezte meg. A szociáldemokrata párt 4125 szavazatot kapott. A város képviselői tehát Vay László báró (MÉP), Ferenczy Tibor (MÉP) és Vasvári István független kisgazda. Kecskeméten a MÉP 13.768 szavazattal egy mandátumot szerzett. A második mandátumot a független kisgazdapárt szerezte meg 7113 szavazattal. Kecskemét képviselői: Csáky István gróf (MÉP) és Révész László független kisgazda.

UJABB EREDMÉNYEK AZ EGYÉNI KERÜLETEKBEN

Az egyéni választókerületekből beérkezett újabb jelentések szerint megválasztották:

Körmenden: Tornósy Györgyöt (MÉP). Sárvári kerület: Korponai Ede (MÉP). Szombathely-községi kerület: Welber Gyula (MÉP). Vasvári kerület: Báró Rosner István (MÉP). Devecseri kerület: János Áron (MÉP). Enyingi kerület: Pap Elemér. Pápai kerület: Antal István (MÉP). Veszprém: Törley Bálint (MÉP). Zirc: Pap József, egyesült magyar nemzeti szocialistapárti. Sátoraljaújhely: Kossuth Pál (MÉP). Szerencs: Tórs Tibor (MÉP). Tokaj-hegyaljai kerület: Hlinkovics József (MÉP). Gyöngyös: v. Taby Árpád (MÉP). Hatvan: Szinnyei-Merse Jenő (MÉP). Balassagyarmat: Butler Elemér báró (MÉP). Rétság: Budinszky László nyilas-keresztény. Kunszentmárton: Mezei Lajos (MÉP).

A VÁRMEGYEI LAJSTROMOS KERÜLETEK EREDMÉNYEI

Bács-Bodrog vármegyében a MÉP 15.466 szavazattal egy mandátumhoz jutott. A másik mandátumot 9133 szavazattal a nemzeti front nyerte el. A független kisgazdapárt 6009 szavazattal kiesett. Bács-Bodrog megye képviselője tehát Reményi-Schneller Lajos (MÉP) és Palló Imre (nemzeti front).

Hevesmegyében a MÉP 33.452 szavazattal két mandátumot szerzett. A harmadik mandátumot a nyilaskeresztes párt kapta 26.548 szavazattal. A független kisgazdapárt ebben a megyében 13.251 szavazatot kapott. A megválasztott képviselők: Ivády Béla (MÉP) Taby Árpád (MÉP) és Kakas Béla (nyilaskeresztes).

Zemplénnegyében a MÉP 22.455 szavazattal 2 mandátumhoz jutott. A megye képviselői v. Lukács Béla (MÉP) és Zichy Nándor gróf (MÉP).

Pestvármegye északi lajstroma négy képviselőt választott. Ebből a nyilaskeresztes párt 37.655 szavazattal két mandátumot szerzett. Megválasztott képviselők: gróf Serényi Miklós és v. Csia Sándor dr. A MÉP 27.467 szavazattal két mandátumot kapott. Megválasztott képviselők Homan Bálint és Baross Endre. Ha Homan Bálint ezt a mandátumát nem tartja meg,

akkor a második képviselő Huber Sándor.

Pestvármegye középső lajstroma négy képviselőt választott. A pártonk vülj fajvédők 47.250 szavazattal három mandátumot kaptak. Képviselők: Matolcsy Mátyás, v. Baghy László és v. Zsengellér József. A MÉP 30.188 szavazattal egy mandátumot kapott. Képviselő: v. Marton Béla.

Pestvármegye déli lajstroma 4 képviselőt választott. A MÉP 39.190 szavazattal 3 mandátumot kapott. Megválasztott képviselők: gróf Teleki Mihály, Máriássy Mihály és v. Kolozsvári-Borcsa Mihály. Ha gróf Teleki Mihály ezt a mandátumot nem tartja meg, akkor a harmadik képviselő Horváth B. Sándor lesz. A független kisgazdapárt 20.375 szavazattal egy mandátumot szerzett. Megválasztott képviselő: dr. Horváth Zoltán.

A csodálatos búvárharang

Hogyan szabadították ki a tengertől foglyait? — Érdekes részletek a búvárharang berendezéséről és működéséről

Süvit a rádió vészjele. A tenger alattjáró, a hajóraj büszkesége nyolc kilométernyire a parttól, elsüllyedt. Egy közelben gyakorlatozó másik búvárhajó veszi észre leghamarább a hullámok felett lebegő színes fűtőfelületet, melyet a bajbajutott tengeraltjáró kivett jelzőbombája fejlesztett, hogy megjelölje a szerencsétlenség helyét. Amikor a búvárhajó odaér, már a vizen lebegve talál egy bóját benne telefonkészülékkel, amely kábelösszeköttetésben áll a hajó belsejével. Ennek segítségével megtudják, hogy felszár ember rekedt a fenékre-süllyedt tengeraltjáró belsejében. — Huszonnégy órára elegendő oxigénkészletünk van! — hangzik a baljóslatu jelentés a telefonban. Huszonnégy óra! Addig történnie kell valaminek, különben...

VIZNYOMÁS ÉS EMBERI TEST

A baleset hírére természetesen mozgósítják a hajóhad mentőhajóit, melyek ily eshetőségre minden elképzelhető berendezéssel felszerelve sietnek a helyszínre. A mentők első és legfőbb kérdése: milyen mélyen fekszik a hajó a fenéken? Ha csak 20-40 méter nyíre, a helyzet még aránylag kedvező bár a személyzetnek így is három-négy atmoszféra túlnyomást kellene elviselnie. Ez pedig gyakorlatilag annyit jelent, hogy az emberi test, amelynek átlagos felülete 1,6 négyzetméter és rendes, egy atmoszféras nyomású levegőben összesen 16 tonnányi nyomás alatt áll 30-40 méter mélységben három-négyszer akkora vagyis 48-64 tonna nyomás alá kerül. Ide fenn a szabad levegőben, testünk belső nyomása kiegyenlíti a külsőt ezért nem érzünk a levegő nyomásából semmit. A tenger fenékén, a vízoszlopok rettenetes terhet belülről nem egyenlíti ki hasonló erő s ez

tönkre lapíthatja a szervezetet.

A haditengerészetben mesterséges módon szoktatják a búvárhajók legénységét nagy légköri nyomások elviselésére 40 méter magas acéltorony fenékre zárják őket a toronyt elárasztják vízzel és a megfelelő búvárkészülékkel felszerelt tengerésznek a félelmetes vízoszlopán át létra és hátság segítségével kell a torony tetejéig kapaszkodnia.

AZ ELEVEN »LÉGGÖMB«

A több atmoszféras víznyomás kérdése persze csak abban a pillanatban

válík időszerűvé, amikor a tengerész elhagyja a tengeraltjárót. Ha csak 30-40 méter mélységben fekszik az elsüllyedt hajó, ez nem jár túlságos nehézséggel. Minden búvárhajó víz magával kellő számú »buvártüdőt« azaz olyan mentőkészüléket, mely a tengerész a felszínre emelkedése veszedelmes pillanataiban levegővel látja el. A készülék öltönyből,

az arera erősíthető álarészről fedőburokból és tartályból áll;

ez utóbbi néhány percre elegendő oxigénkészletet tárol. Az öltönyt sűrített levegővel felfújják; ezután a tengerész a búvárhajó e célra szerkesztett kamrájába lép. A kamrák hajóvezető nyílását légmentesen elzárják s a búvárható tetején csapóajtót nyitnak meg. Erre a víz bezudul kitölti a kamrát, a tengerész pedig az ajtón át kikapaszkodik a nyílt tengerbe ahonnan az öltönyében lévő levegő felhajtóereje, mint valami eleven léggömböt, a felszínre sodorja. Ezalatt a hajófedél ismét lezárul, az alsó csapóajtó kinyílik a kamrába lévő víz a búvárhajóba árad s a kiürült kamra kész a következő tengerész befogadására. Persze így a búvárhajó belseje lassanként vízzel telik meg, de addigra a legénység minden tagja elhagyhatta börtönét.

MŰHELY A VIZ ALATT

Megeshet ugyan, hogy negyven méternél nagyobb mélységből is élve kútkan a felszínre a buvártüdős tengerész, de ekkor a víznyomás már sokkal veszedelmesebb, semhogy az ember csak a buvártüdőben bízza vállalkozhatnék legyőzésére. A »Squalis« például a legújabb jelentések szerint 85 méter mélységben fekszik; ez pedig 8,5 atmoszférikus nyomást, vagyis az emberi test felületére átszámítva egy emberre 136.090 kiló többletet jelent!

Ilyenkor tehát a legerélyesebb eszközökkel veszi fel a küzdelmet a mentőhajó a víznyomás rémével. A búvármentő szabad foglyait most már külső segítségre szorulnak. A mentőhajó fedélzeten dohogni kezd a daru gépe és csakhamar kisebb háznagysága, több tonna súlyu, óriási acélkamra jelenik meg felette a hullámok felett

a mentőharang.

Az a nyolc atmoszféra, mely összehalpillanában az emberi testet, meg se kótyintyan a mentőharang acélfalainak. Éles

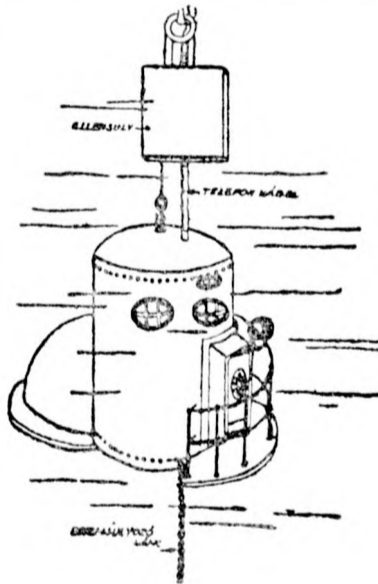
sípjel a daru motollája robogva göngyölyti le az emelőláncot, a mentőharang pedig, a benn tartózkodó búvárokkal, eltűnik a hullámokban.

A mai modern mentőharang szerkezete a közönséges, alul nyitott búvárharangból indul ki, melyet már régóta ismernek és használnak vizalatti munkálatoknál. Minthogy ennek a régi búvárharangnak belseje levegővel telt, a víz csak bizonyos mértékig hatolhat belé; a víztükör felett elhúzódó padozaton dolgoznak azután a búvárok.

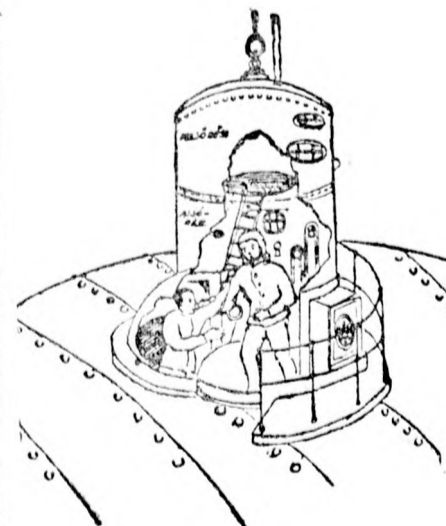
A tengeraltjáró hajók mentésére szolgáló harangok természetesen jóval bonyolultabb és tökéletesebb szerkezetűek. Sűrített levegőt tartalmazó, nagy tartályok gondoskodnak bennük a kellő nyomású levegőről, légtisztító-készülékek vegyileg megkötik a levegő szén-savát oxigénbombák pedig állandóan friss oxigénnel telítik. Berendezésük sokszor olyan, hogy a búvárok akár 24 óráig is megszakítás nélkül iennmaradhatnak tetemes mélységben a víz alatt és nehéz munkát is végezhetnek. Az egyik fajta mentőharang például olyan szerkezetű, hogy ráereszkedik a búvárhajó kijelölt részére, ott csavarokkal megerősítik s azután a búvár fémvágóálganggal nyílást vágat a hajó burkán s azon át fér a járómű belsejébe.

AZ ACÉLPIÓCA

A legelőbb búvárhajón — így a »Squalis«-on is azontán már megvan az a csapóajtó, amelyen át a búvárharang legénysége kimentheti a foglyokat. Az ilyen búvárhajók esetében használt mentőharang rendszerint egy zárt felső, és egy nyitott alsórészből áll. Egy búvár — aki a nagy mélysé-

A búvárharang leereszkedik a mélységbe...

Az elsüllyedt tengeraltjáró csapóajtójához szerített búvárharang keresztmetszetének vázlatos rajza. (Az emberalakok az áttekinthetőség kedvéért aránytalanul nagyok.)

gek víznyomását kiküszöbölő különleges szerkezetben száll a tengerfenékre — kívülről kíséri a mentőharangot láncot köt aközé és a búvárnaszád közé, így vezetve a csapóajtó fölé a

hatalmas alkotmányt, melynek egyensúlyberendezése olyan tökéletes, hogy minden mélységben biztosan megáll. Hatalmas erejű fényszórók sugarainak keresztútjében lassan közeledik az im. lolygó harang a mozdulatlanul heverő, orsóalaku naszádtesthez és pontosan a mentő-csapóajtó felett ül meg. Alsó pereme gumikeretezésű, úgyhogy

vízszintesen rányomódik az ajtó szeleire és elvágia a tengertől!

Ebben a pillanatban sűrített levegőt fecsátanak a harangba, amely működésképp megnyíló szelepeken át a harang alsó részéből kiszorítja a vizet. Ekkor már a harangot a külső víznyomás teljes súlyával nyomja a tengeraltjáróra és ellenállhatatlan erővel préseli a búvárhajó testéhez. A mentőharang óriási

acélpíócává

változott; olyan szívsósan tapad széleivel a vaslemezekhez hogy nincs az a tengeráramlat, mely leszakíthatná róla. Most megnyílik az elmerült naszád csapóajtója és a búvárok egymásután felhúzzák a legénységet a harang felső részébe. Ezután ezt a felső részt vízmentesen elzárják az alsóba bebocsátják a tengervizet — az »acélpíoca« könnyen elválk a búvárhajótól és a mentőhajóról forgatott csigaszerkezet segítségével száll a megmentettekkel, az életet jelentő felszín felé. Mindez persze elég körülményes munka és a legnagyobb elővigyázat-ra van szükség. A mentőhajóval állandó távbeszélő összeköttetésben van a búvárharang mozgását irányító különleges »öltözött« búvár.

Befejezésül csak annyit, hogy a búvárharang felhuzás közben történt fennakadását — amelyről a legutolsó tudósítások megemlékeznek — a csigaszerkezethez tartozó láncok és a telefontkábel összegabalyodása okozhatta.

A villamosok potyautasainak figyelmébe

250 dinár pénzbírságra ítélték egy szubotikai szabót

Szuboticáról jelentik: Április 16-án az eléggé zsufolt villamosba az első számú postánál felszállt Szekulics Luka szubotikai szabó, kiválasztotta magának a »legkellemesebb« helyet s három megállót ingyenutazva a törvényszék előtt angolosan leszállt. A potyautasra figyelmes lett a villamoson poigári ruhában utazó Csucskovics Kresimir ellenőr, követte az első vendéglőben helyet foglaló Szekulicsot. Csucskovics a vendéglőben kérdőre vonta Szekulicsot, hogy mért nem vett jegyet, mire a megszólitott ingerülten kijelentette, hogy ehhez Csucskovicsnak semmi köze, különben is ki ő, hogy kérdőre vonja. Csucskovics bemutatkozott és jegyvételre szólította fel Szekulicsot, amit a szabó megtagadott. Az ellenőr erre

rendőrt hívott,

akinek Szekulics álnévet mondott be. A rendőr igazolványt kért, de kérése teljesítetlen maradt. Amikor a rendőr az őrszobára akarta kísélni, Szekulics nekiugrott és torkonragadta.

A rendőrbírságon tegnap délelőtt ítélték Szekulics fölött Mijatov Tószó rendőrbíró, aki a potyautas szabót

250 dinár pénzbírságra, átváltoztatható 5 napi elzárásra ítélté.

Szekulics védekezését, hogy ittas volt, de a rendőrt nem bántotta, nem fogadta el a rendőrbíró.

HALLÓ!

Az olasz szenátus pénzügyi bizottságának előadója kijelentette, hogy eddig 17.000 olasz tért vissza Olaszországba, akik eddig külföldön laktak.

Az amerikai szenátus elfogadta azt a javaslatot, amelynek értelmében 277 millió dollár költséggel harmadik védőgátat építenek a Panama-csatorna mentén. Erre a kereskedelmi hajózásnak semmi szüksége nincsen, hadászati szempontból azonban igen nagy jelentőséggel bír.

Singaporetől északra súlyos vasuti szerencsétlenség történt, amelynek 200 áldozata van, részben halottak, részben súlyos sebesültek. A gyorsvonat mozdonya a töltésről a mélységbe zuhant és magával rántott öt kocsit. A mozdony és kocsik teljesen összetörték.

Bourbon Ferenc herceg, aki szüleiivel együtt Magyaróvárott nagybátyjánál, Albrecht királyi hercegnél volt látogatásban, szívbénulás következtében hétfőn reggel váratlanul elhunyt. A herceget szerdán temetik Magyaróvárott a főhercegi család ottani sírboltjában. Az elhunyt Bourbon Ferenc herceg Eliás pármái herceg, Zita volt királyné fivérének és Mária Anna Habsburg főhercegnőnek, Albrecht királyi herceg nővérének volt a fia. Mindössze 27 évet élt.

A török nemzeti köztársasági párt ötödik kongresszusát hétfőn nyitották meg Ankarában. A kongresszus egy héti fog tartani. A megnyitó ülésen Ismet İnönü köztársasági elnök tartott beszédet és Törökország külpolitikáját ismertette. Ezzel kapcsolatosan hangzott, hogy Törökország a maga részéről mindent megtehet a béke biztosítása érdekében.

Nantesben pünkösd vasárnapján ült meg a francia szocialisták évi kongresszusa. A tárgyaláson számos szónok vett részt, akik kimerítően vitatják meg a párt munkáját.

Lichtenstein hercegség fővárosában, Vaduzban, hétfőn ünnepélyes körülmények között trónra lépett II. Ferenc József uralkodó herceg. Az alkotmányra letett eskü után Lichtenstein népe lelkesen ünnepelte új uralkodóját.

Az albán minisztertanács elhatározta, hogy az albán hadsereg az olasz hadsereg sarkalatos része lesz. E döntés meghozatala után az albán kormány tagjai levelet intéztek III. Viktor Emánuel király és császárhoz. A levelet a kormány egyik tagja és három albán tiszt nyújtja át Rómában az olasz uralkodónak.

Pariani olasz tábormegfigyelők, hadügyi államtitkár a szenátus ülésén a hadügyi tárca költségvetésének ismertetése során beszédet tartott és kijelentette, hogy ezentul teljesen új alapokra fektetik az előléptetést az olasz tisztikarban. Az új rend szerint egyénekenkénti elbírálás alapján léptetik elő a tiszteket és ez alkalommal különös gondot fordítanak az egyéni képzettségre.

Az albán pénzügyminiszter és az olasz fővámmegfigyelő hétfőn Rómában aláírták a két ország vámegységének részleteire vonatkozó szerződést.

Brüsszelben az egyik moziban való bombát dobott. A robbanás alkalmával tizen megsebesültek.

„Jól utaznak uraim?”

Sok minden megoldható egy váratlan sajtófogadtatással...

Londonból jelentik: Az Atlanti-óceánon túlról érkező jelentések részletesen beszámolnak az angol királyi pár kanadai látogatásáról és egybehangzóan megállapítják, hogy az

minden várakozást felülmúló diadalmenet.

A most érkezett legújabb hírek közül legfigyelemreméltóbb az a kihallgatás, amelyet a királyi vonaton rendeztek az amerikai újságírók számára.

AMERIKAIT NE TANITSON SENKI!

Az Egyesült Államok sajtója a legnagyobb elragadtatás hangján ír az angol uralkodópárról. Ez a lelkesedés annál feltűnőbb, mert alig egy héttel ezelőtt már-már ugylátszott, mintha nézeteltérés támadhatna a királyi környezet és az amerikai sajtó között.

Sir Ronald Lindsay, washingtoni brit nagykövet, ugyanis udvariasság tüköztetőt csatolt az amerikai szerkesztőségeknek küldött meghívokhoz,

előzékenyen megmagyarázva,

hogyan kell viselkedni a felsőes párfogadtatásán, milyen kérdéseket lehet intézni a királlyal és a királynéval, hogyan kell megszólítani őket stb. Az amerikai újságírók ezt a kioktatást rossz néven vették s arra hivatkoztak, hogy ők is ismerik az udvari etikettet. Brit hivatalos körökben már-már attól tartottak, hogy az amerikai sajtó hangján meg fog érződni ez a nehezítés...

KIRÁLYI TAPINTAT

VI. György király és Erzsébet királyné azonban váratlanul magukhoz kérette az udvari vonaton utazó hetven amerikai újságírókat és sajtófogadtatást rögtönösen.

Erzsébet angol királyné meglepetéssel a legtökéletesebb, gépesített háztartást

Az angol király nemesak Kanada természeti szépségeiben fog gyönyörködni, hanem tanulmányozni kívánja a nép életmódját is. A király és akirályné látogatást tesznek polgári és munkásotthonokban, hogy közvetlenül megismerjék, hogyan él a birodalomnak ott lakó hűséges népe. A királyné érdeklődését bizonyára le fogja kötni a kanadai háztartás, amely a technikai haladás legtökéletesebb berendezésével könnyíti meg Kanada háziasszonyainak az otthoni munkát. A Niagara vízesés, az Ottawa folyó vizierjét hatalmas villamos erőközpontokká alakította át a korszerű technika és ipartelepeken kívül

a háztartásokban is széleskörű alkalmazást talál a villamoság.

Amint belépünk egy kanadai házba, a csengő mellett villamos házteléfono fogad. Egy kapcsolás és beszélhetünk azzal, akinél látogatást akarunk tenni. A házigazda a lakószobájából egy gombnyomásra kinyitja az ajtót a látogató előtt. A szobában az asztalokon

zött részükre. Ez a meglepetés-szerű esemény óriási feltűnést kellett. A királyi pár nemes eljárását az egész amerikai sajtó a legmelegebben méltatja. Egyes lapok közlik

tudósítójuk kezének fényképét, azét a kezét, amelyet megszorított a világ legnagyobb birodalmának uralkodója.

Az újságírók mind zsakettben, cilinderekben jelentek meg a királyi vonatról lakosztályában. A király utiruhát, a királyné pedig pepita flanelkosztümöt viselt. A királyi párral való beszélgetés minden szavát megírták. VI. György élénken érdeklődött az újságírók utközben végzett munkája iránt; különösen arra volt kíváncsi, hogyan juttatják el a vonatról a világ minden táján megjelenő újságokhoz tudósításaikat. Elmondta, hogy alig tudja megszokni a nyugat felé haladó vonatot az egyre változó időszámítást. A királynét különösen az érdekelte, vajjon kényelmesen utaznak-e az újságírók és

tudnak-e aludni.

A király és ő kitűnően alszanak. A királynénak minden egyes újságíróhoz volt egy-egy szava. A lapok megjósolják, hogy ellentétben az ősi brit szokással, amely úgy jellemezhető, hogy az angol Rómában is legszívesebben azt teszi, amit Londonban, a királyi pár átlépve a kanadai határt, az Egyesült Államok földjén úgy akar majd viselkedni, mint az amerikaiak.

*

A brit közvélemény büszkén és boldogan veszi tudomást az amerikai sajtó hangulatváltozásáról, mert ezáltal lekerült a napirendről a királyi pár északamerikai utjának egyik legkényesebb kérdése.

Erzsébet angol királyné meglepetéssel a legtökéletesebb, gépesített háztartást

villamos legyező;

hogyan is bírná nélkül a munkát a kanadai hőségben dolgozó férfi és nő. De a villamoság legcsodálatosabb alkalmazását a konyhában látjuk, amely valósággal olyan mint egy laboratórium. A lakás tisztántartását, a napi étkezések elkészítését, a legkülönbözőbb villamos találmányok, háztartási cikkek oly egyszerűvé teszik, hogy a háziasszony azt a munkát, ami európai viszonyok között félnapot vesz igénybe, néhány rövid negyedóra alatt elvégzi. Innen van az, hogy a háztartásokban általában

külön munkaerőre nincs szükség,

a legtöbb esetben a háziasszony maga ellátja a munkát, amit egy kisebb háztartás igényel, sőt nagyon gyakran emellett még önálló hivatása is van.

VILLAMOS MOSÓGÉP, RUHA-TISZTÍTÓ ÉS SOVÁNYÍTÓ

A konyha egy kis elektromos gépezet benyomását teszi. A háziasszony kinyitja a rádiót, egy másik mozdulattal bekapcsolja a kávéfőzőt, felforraltja a tejet és meg

piritja a kenyeret. A fürdőszobában kigöndöríti a haját és bekapcsolja a villamos masszázsgépet, amely védi

az egészségtelen elhízástól.

Villamos erő mossa és öblögeti több vízben a fehérneműt, sőt megszáritja és ki is vasalja. Villamos gép keféli a ruhát, villamoserő hajtja az órát, csinál fagyaltot, szorbetet vagy hideg puddingot és hűti a levegőt a konyhában is. A fürdőszobában korlátlan mennyiségű melegvizet ad.

A hibátlanul kapcsoló telefon is elektromos szerkezetű.

A konyhából, amelynek sok különféle gépezete szinte azt a benyomást teszi, mintha egy nagy óceángőzös, egyik gépteremben lennének, remek alumínium és ezüst bufféköcsi gördíti be a kész ebédet és vacsorát a szobába. A falak lemoshatók és a falba beépített pormentes szekrényekben pompásan lehet elraktározni és hidegen tartani napokra szóló élelmiszerkészletet. A konyhaasztal körül karnyi távolságra vannak jobbról-balról a falba illesztett fiókok, amelyeket a háziasszony kihuzhat anélkül, hogy az asztaltól fel kellene állnia. Falba illesztett szekrényekben tartják a porcellánedényeket, poharakat és evőeszközöket, amelyeket villamos erő mos és szárit.

A MAGÁNOS NŐ ÉS A FÉRFI HÁZTARTÁSA

A kanadaiak a modern orvosi tudomány utmutatásait követve étkeznek. Napjában többször, egy szerre nem sokat. A szendvicseket és hideg löncsöket, amelyeket többnyire magával visz a dolgozó kanadai a hivatalba, gyárba, vagy üzletbe, percek alatt elkészíti a villamos konyha. De a legtöbb hivatalban van közös kis konyha, ahol bárki elkészítheti magának tojásrántottáját, amelyet elektromos szerkezet habar föl és süt meg. A villamos áram nagyon olcsó. Kilowatt óránként másfél centet fizet érte a háziasszony. A villamos mosoda férfiruhákat is tisztít és vasal néhány perc alatt. A villanyvasaló egy gombnyomásra kiugrik a szekrényből

és percek alatt fölmelegszik. A mosás, vasalás nélkülözhetetlen házi tudomány, amelyre hozzáértő színes fajú mosónők tanítják a benszüllött lakosságot. A garszon férfiak és nők lakásához is hozzá tartozik egy miniatűr konyha, amely lehetővé teszi, hogy a legszükségesebb háztartási dolgok elvégezhetők legyenek otthon. Van ebben egy sütő, edénymosó és száritó és egy kis mosógép is. A magános férfi vagy nő tehát adhat egy kis vacsorát barátai számára otthon, anélkül, hogy külön kiszolgáló személyzetet kellene igénybevennie.

Általában minden azt a célt szolgálja, hogy minél kevesebb fáradsággal el lehessen végezni azt a munkát, amit erőfelé keleten a háziasszony egy-két, sőt több háztartási alkalmazott segítségével lát el. Férfiak, nők annál jobban tudják hasznosítani munkaerejüket más téren. Kanada tehát megoldotta már

a háztartási alkalmazott nélküli háztartás

problémáját. Vajjon mikor ér el ez a türelmetlenül várt újítás hozzánk?

Szándékos emberöléssel vádolják az andrejeváci halálkapust

Junius közepén került az ügy a bíróság elé

Petrovgrádról jelentik: Bugarin Milorád vizsgálóbíró befejezte a vizsgálatot a halálos végű andrejeváci labdarugómérkőzés ügyében és áttette az ügy iratait az államügyészséghez, amely elkészítette a vádiratot. A vizsgálat adatai alapján az államügyészség szándékos emberölés büntetésével

vádolja Cukics Szvetozárt, az andrejeváci Szlavia kapusát, aki a halálos rugást adta Bohn Józsefnek, a petrovgrádi Schwaebische játékosának, aminek következtében a népszerű és rokonszenves játékos a petrovgrádi kórházban meghalt. A vizsgálat során kihallgatott tanúk ugyanis azt vallották, hogy

a labda nem volt Bohnnál, amikor a negyedik gól belvése után Cukics utána rohant s szándékosan megrugta.

A vádirat elkészülte után a tárgyalást a nyári törvénytörési szünet előtt, junius közepe táján tartják meg. A hünper tárgyalása iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Noviszádon pünkösdkor ketten is a Dunába vetették magukat

Egy hajós nyomtalanul eltűnt

A pünkösdi ünnepek alatt Noviszádon két öngyilkossági kísérlet történt. Matánovics Anton munkás, aki a Ribarszka uccában lakik, kiment a téli kikötőbe és ott a Dunába ugrott. A közelben lévő kimentették. A rendőrségen elmondotta, hogy

rosszul él a vadházastársával, ezért akar meghalni. Néhány nappal ezelőtt mérget ivott, de attól nem halt meg, ezért kísérletezett most a Dunával. Kijelentette, hogy legközelebb kessel szurja magát szíven.

Radakovics Milos noviszádi mechanikus hétfőn kiment a Tomisláv hidra és onnan a Dunába vetette magát.

A Cer nevű tengerészhajó tengerészei utána vetették magukat és kimentették.

Radakovics a rendőrségen azzal indokolta tettét, hogy minden tekintetben csalódott az életben.

A Galeb hajóstársaság igazgatósága jelentette a rendőrségen, hogy Pejín Aleksza nevű 50 éves matróz nyomtalanul eltűnt. Valószínűnek tartják, hogy

Pejín éjszaka ittas állapotban fel akart menni a hajóra, a keskeny deszkapallón megcsuszott és a Dunába zuhant.

KÜLFÖLDI TÖZSZEZÁRLATOK

A dinár árfolyama: Budapest 6-7.50, Prága 65.50-65.90, Berlin 5.63-5.87, London 205.

Zürich: Beograd 10, Páris 11.75, London 20.76 háromnegyed, Newyork 443.5, Brüsszel 75.50, Milánó 23.33, Amszterdam 238.30, Berlin 177.9, Bécs 5.40, Prága 15.22, Varsó 83.75 Bukarest 3.25.

Egész Franciaország az „acéltüdő rabjáért” imádkozik

Fred Snite karavánjának útja Le Havre-től Lourdesig

Párisból jelentik: Fred Snite, amerikai fiatalember, akit »az acéltüdő rabjának« nevez a világ, kíséretével Lourdesba, a híres buszujáráhelyre utazik s a párisiak mohón olvassák e drámai, de még is amerikai ízű zarándoklás legkülönbözőbb részleteit.

Az újságok kiemelik, hogy az amerikai milliomos apa valóságos expedíciót szervezett erre az útra: a beteget több orvos kíséri s egy percre sem mozdulnak el melőle

kékbe öltözött, kackiás sipkás ápolónői.

Ezek egytől-egyig igen csinos lányok, inkább emlékeztetve a newyorki variéték görleire, mint hivatasos betegápoló nővérekre. Külön teherautóra szerelték fej a villamosmotorokat s egyéb szerkezeteket, melyek a beteg számára a mesterséges levegőt és az ultravörös besugárzást biztosítják. Maga a betegszállító gépkocsi, amelyben az acéltüdő áll, hatalmas, fémrészekkel, tükrökkel ragyogó, fehér bőrrel kibélelt alkotmány;

kórház, olvasóterem és fürdőszoba

egyszerre, előtérben kis szalonnal, ahonnan pillanatra sem mozdul el a beteg édesapja. Maga ez a kocsis mintegy háromszázezer frankba, az egész utazás pedig egymillió frankba kerül.

A párisiak, főképp a hölgyek, nagy érdeklődéssel vették tudomásul azt is, hogy Fred Snite igen jó színben van, szeme kék, arca telt, nyaka vastag, válla széles. Az acéltüdő, e jelek szerint, valóságos atlétatermetet rejt, amely bátran fölvehetné a versenyt a tengerentuli base-ball játékosok alakjával. A franciák értelmesek és regényesek. Itt mindenki tiszta szívből kívánja, hogy Fred Snite annyi szenvedés és utazgatás után — két és fél év előtt már Pekingből is acéltüdőben ment haza Chicagoba —, Lourdes csodáival telített légkörében végre megtalálja a gyógyulást, vagy legalább is azt a

törhetetlen hitet, amely lelkierőt adhat neki kegyetlen betegségének elviselésére.

Elveszett egy oceanrepülő amerikai pilóta

Londonból jelentik: Thomas Smith amerikai pilóta pünkösdi vasárnapján hajnalban kis repülőgépen elindult Newyorkból Európa felé. Tegnap egy óra negyven percig azonban nem érkezett meg sem Írországba, sem Skóciá-

ba. Tekintve, hogy tartalék üzemanyaga teljesen elfogyott már két órákor, így sorsa nagy aggodalommal tölti el a szakembereket. Valószínűnek tartják, hogy a vakmerő pilóta elpusztult az Óceán felett.

A lengyel hadsereg vezetői Londonba utaznak

Londonból jelentik: A »News Chronicle« szerint Ridz-Smigly tábornagy rövidesen ellátogat az angol fővárosba. A lengyel hadsereg főparancsnokával együtt jön Kaspicski tábornok, hadügyminiszter is, aki nemrég Párisban járt. A két lengyel tábornok a brit vezérkar tagjaival folytatna megbeszéléseket. A lap úgy tudja, hogy a lengyel tábornokok londoni látogatására akkor kerül

MAJSZKI SZOVJETNAGYKÖVET VISSZATÉRT LONDONBA

Majszki szovjet nagykövet visszatért Londonba. Angol diplomáciai körökben azt hiszik, hogy a következő napokban már megkezdhetik a brit-szovjet tárgyalások folytatását.

— Uj anyakönyvvezető Szentán. Szentai jelentés alapján megírta annak idején a Reggeli Ujság, hogy a városi közgyűlés dr. Felsőhegyi András állami anyakönyvvezetőt városi adóügyi tanácsnokká választotta. A megüresedett állami anyakönyvvezetői állásra a belügyminiszter most Grujics Milivoj városi házipénztári ellenőrt nevezte ki. Grujics Milivoj már át is vette új hivatalát Plávsics Dusan anyakönyvvezetőhelyettől.

NEM OLCSON. HANEM MAJDNEM INGYEN!

Teljesen felszerelt sokszorosító készülék a készülék nagysága 59/36 cm.

Csak 395.- Din.

Kívánatra részletes utasítást ad a kezeléssel; használata nagyon egyszerű akár irógépen, akár kézzel.

OLCSÓ, OLCSÓ — DE KÉSZPÉNZERT

Tt. R. BAJ, Zagreb, Draskovicséva 16. — Telefon 81-98.

HIREK

VÁLTOZÉKONY IDŐ

Az elmúlt 24 órában Jugoszláviában felhős, esős idő volt, a hőmérséklet nem változott. A legalacsonyabb hőmérséklet Koszovszka Mirovicán 5, a legmagasabb Nisben 24 fok volt.

Időjelzés május 31-re: (A nap két 3.56, lenyugszik 19.15 órákor.) Változékony, tulnyomórészt felhős idő várható, helyenkint zivatarral.

MAGYAR SZÜLÖK, MAGYAR ISKOLÁBA IRASSÁTKOZTOK GYERMEKEITEKET!

— Öngyilkosságot kísérelt meg a lefűlelt zsebmetsző. A csurugi vásáron Radovánov Zsivkó és Tandij János jelentést tettek a csendőrségnek, hogy ismeretlen tettes kilopta a pénztárcájukat. A megindult nyomozás hamarosan eredménnyel járt. Súlyos gyanúok alapján letartóztatták Knezzevics Luka szlavonbródi pékét és Oszlonszki Gyura vladicsinszeli foglalkozás nélküli egyént. Knezzevics beismerte, hogy ő lopta el Radovánov pénztárcáját, Oszlonszki egyelőre tagad. Amikor a csendőrség bezárta Knezzevicsot, a zsebmetsző elővette önbortva-pengéjét és 10 helyen mély vágást ejtett magán, közvetlen a szíve alatt. Knezzevics nagy vérvesztéssel szenvedett, de tettét idejében észrevették segítségben részesítették s így állapota nem életveszélyes. A zsebmetszőket tegnap délelőtt beszélgetőtársa Noviszádra és átadták a vizsgálóbíróknak.

— A rendőrségi fogdában öngyilkosságot kísérelt meg egy glozsáni kiskoru legény. Glozsán határában egy 17 éves legény erkölcstelen mezenyületet kísérelt meg egy 40 éves asszony ellen. Mivel az asszony ellenállt, a támadó elővette revolverét és többször fejbesszította. A közelben lévő figyelmesek lettek a legény brutális viselkedésére és közbeléptek. Amikor a támadót letartóztatták és a csendőrség fogdájába helyezték, levette nyakkendőjét és felakasztotta magát. Az őt észrevette tettét, levágta köteléről és orvost hívott, akinek sikerült életre kelteni. A kiskoru mezenyület átadták a bíróságnak.

— Első áldozás Adán. Pünkösdi napján Adán 170 elemi iskolás vette magához először az Oltáriszentséget. Az első áldozókhöz Drozdik Imre esperes megható beszédet intézett. Áldozás után a zárda kert-helyiségében megvendégelték az első áldozókat.

— Potiskiszvetinikolai hírek. A főszolgabíróság a község házában különböző visszaélések gyanúja miatt vizsgálatot indított. — A kötelező testgyakorlatokat vasárnaponként reggel 7-től 9-ig tartják meg, amelyekre a szülők és munkaadók kötelesek elküldeni a 12-20 éves fiukat. — A földmivelésügyi minisztérium 360.000 dinár segélyt adott a Kera-bara árvízlecsapoló társulatnak, hogy a társulat működését az ugynevezett Nagybara és a Gyorgyeva mocsárra is kiterjessze.

— A szentai rendőrség szigorúan megbünteti azokat, akik az aszfalton kerékpároznak. Szentáról jelentik: A szentai rendőrség szigorú rendszabályokkal akadályozza meg a gyalogjárón való kerékpározást. Az elmúlt héten 26 kerékpártulajdonost ítéltek 50-200 dinárig terjedő pénzbüntetésre, mert kerékpárjukat a gyalogjárón hajtották.

Repülő-nap Szrbobrában.
Szrbobrából jelentik: Az Aero-klub pünkösdi első napján nagyszikeres repülő-napot rendezett. A repülés iránt olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy a három gép délelőtt 9 órától délután 4 óráig állandóan vitte az utasokat. Délután 4 óráig 106 személy használta ki a repülő-napot, lettek volna még mint egy hetvenen, akik repülni szándékoztak, de 4 órakor sötét felhő borította el az eget és a további repülést a rendezőbizottság beszüntette.

Ügyvédi hír: Dr. Kerényi Dezső noviszádi ügyvéd, irodáját Kraljka Alekszandra 19. szám alá (Putnik jegyiroda mellé) helyezte át.

SZENTAI HIREK. Csikós Antal zenész jelentette a rendőrségen, hogy felesége Kosányi Anna még 4-én elvitte pénzt 500 dinárt. A rendőrség megindította a nyomozást az asszony felkutatására. — Lösch Erzsébet zongoratanárnő lakásán betörést kíséreltek, azonban az ajtót nem tudták kinyitni s így csak a nyitott folyosón lévő virágokat vitték el. — Vukov Máténé idős asszony feljelentést tett a rendőrségen, hogy Maletin Zsivojin megverte az uccán. A rendőrség megindította az eljárást. — A nagybátkai töltés fűvét június 1-én, a nagytöltés fűvét pedig június 3-án reggel 8 órakor adja el a város a helyszínen megtartandó nyilvános árverésen.

Deutsch Jenő kereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy kiskorú kocsisa ellopott tőle 40 kiló gyapjút és 10 kiló tollat. A nyomozás során csak 4 kiló tollat találtak meg, amiről a fiatalok kocsis elismerte, hogy ő tette el azért, hogy súlyos megbetegedést gyógyíttassa. A rendőrség átadta az ügyet a bíróságnak. — A szentai városán június elsejétől reggel 7-től délután 1 óráig tartanak hivatalos órákat. Délután nem lesz hivatal a nyár folyamán. — A rendőrkapitányság pénzbüntetést ítélt 15 háztulajdonost, mert udvarukat a hatóság rendelkezésére nem tették. — Tuza Veronika kétéves kislány szülei távollétében a zsirszódás üveget megtalálta s nagyobb mennyiséget megivott a maró folyadékból. Elvetésélyes állapotban szállították a városi kórházba.

...és napvédő szemüveget is csak szakoptikusnál vegyen, Tener Noviszád—Szubotica.

Hanglemezeire diktált végrendelet. Varsóból jelentik: A lengyel fővárosban érdekes kísérletre vállalkozott néhány közismert jogász. Egy nap megjelent az egyik varsói hanglezgyárban négy szalónkabátos, cilinderes ur, akik felkérték a gyár igazgatóját arra, hogy vegyen fel gramofonra egy végrendeletet. Az egyik cilinderes ur, a közjegyzőként igazolta magát, hanglemezeire diktálta ügyfele utolsó akaratát. Bediktálta, hogy a végrendelező személyesen jelen van, majd a végrendelet hanglemezeire való felvétele után a végrendelező ünnepélyesen kijelentette, hogy »aláírja« a végrendeletét, majd hangosan bemondta nevét, keresztnévét és lakóhelyét. A két másik cilinderes ur mint a törvény által előírt végrendeleti tanu mutatkozott be a hanglemezen és hangos szóval bizonyították, hogy a végrendelet a jelenlétükben készült el. Varsóban nagy feltűnést keltett a különös végrendelet s jogászörökben áll a vita, hogy jogilag érvényes-e a hanglemezeire felvett végrendelet.

Egy pohár sör — koronatanu

Meddig marad meg a hab egy korsó sörön? — ezt a kérdést kellett eldöntenie a napokban egy angol bírónak. A dolog úgy került eléje, hogy egy vendéglő ellen feljelentést tettek záróratullépés miatt. Rendőrök látták, hogy este tíz óra husz perckor egy vendég ült még az asztalnál és előtte korsó sör állott ujjnyi vastag habbal. A rendőrök úgy okoskodtak, hogy ha tíz előtt szolgálták volna ki a vendéget, a sörön nem lett volna hab, mert az husz perc alatt eltűnik.

A bíróságnak hitelesen meg kellett tehát állapítania, hogy rendes körülmények között meddig marad meg a fehér, gyöngyöző hab a sör felületén. Mit tett a lelkiismeretes angol bíró? Hozatott mindenekelőtt a szomszédos vendéglőből egy korsó sört — és órával a kezében kezdte figyelni, mi lesz a habbal. Őt perc múlva már észrevehető volt az apadás. Tíz perc múlva jelentékenyen vékonyabb volt a fehér perem, amikor pedig az óramutató a huszadik perchez ért, már csak alig észrevehető gyöngyöző vonal jelezte a hab maradványait. A bíró szakértőket is meghallgatott s ekkor derült ki, milyen sok tényezőtől függ a hab maradásága. Függs elsősorban a sör minőségétől. A jó lagersörön egy-két óráig megmarad. Üvegsör tetejéről hamarosan elszáll. Lényeges az is, hogyan húzták le a sört. Van olyan eljárás, amely órákig habosan tartja a csapot sört, fontos az is, hogyan öntik bele a pohárba, hogy a pohár száraz-e vagy nedves, hogy a sör kevert-e vagy tiszta és így tovább.

Miután a bíró így kiképezte magát sörszakértővé, ítéletet hozott az ügyben és elmarasztalta a vendéglőst. Ugy véljük, kár, hogy nem hallgatta meg a szakértők sorában a legilletékesebbet, a névtelen sörivőt is. Ő mindenestre hivatott lett volna arra, hogy eldöntse a vitát. Ha megkérdezték volna, bizonyára így felelt volna: »Ez mindig attól függ, mennyire vagyok szomjas«.

FÉNYKÉPKIRAKATUNK KÉPHI

Földrengés pusztított Japánban — Három óriási gabonarakár égése Csikágóban — A kosárlabda Európa-bajnokság megnyitása Kausnashan — Az angol királyi pár megérkezik Ottavába — Mary angol királyné felburot gépkocsija — Vilma holland királynő Brüsszelben — A kanadai öltős ikreket az angol királyi pár elé vezetik.

Házasság. Szatmazi Zsótér Mária (Sztáribecse) és dr. Lengyel Ferenc (Szubotica) házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett)

A sztáramoravicaí gyilkos telep szállítására a szuboticaí törvényszék fogházába Szubotica-ról jelentik: A szuboticaí törvényszék fogházába tegnap szállították Borjánovic Petár sztáramoravicaí telepest, aki, mint ezt lapunk tegnapi számában megírtuk, késsel agyonszurta haragosát, Gosetovic Milánt. Borjánovic kihallgatását ma fejezi be a vizsgálóbíró.

Botrányokozásért elítélték egy tönkrement gazdálkodót. Szubotica-ról jelentik: Horvát Iván 43 éves tönkrement szuboticaí gazdálkodót iszákossága miatt elhagyta a felesége. A férfi többször kérte az asszonyt, hogy térjen vissza hozzá, majd amikor kérését nem teljesítette, megfenyegette. Április 15-én Horvát elment Kovács László kereskedőhöz, akinél a felesége, mint bejárónő dolgozott. Kovácsné látta a közeledő férfit, szólt Horvátnak, majd az asszony kérésére azt felelte a kérdezősködő Horvátnak, hogy a felesége nincs a házban. Horvát be akart menni, de bezárták előtte az ajtót. A férfi erre úgy felingerült, hogy dörömbölni kezdett, majd bezúgta az ablakokat. A szuboticaí rendőrbírósság uccai botrányokozás miatt 500 dinár pénzbírságra, átváltoztatható 10 napi elzárásra ítélte Horvátot.

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes »Ferenc József« kecselüvizet. Regist. od. Minisztersztva szoc. pol. i. Nar. Zdr. S. br. 85 od 154 25 V.

Nagy részvét mellett temették el a noviszádi öngyilkos lányt. Megírtuk, hogy Noviszádon szombaton reggel a vonat elé vetette magát egy leány, akinek testét a vonat kerékei teljesen összeronsolták. A leányban Bischof Margit 17 éves noviszádi háztartásbeli lányt ismerték fel, aki öszszezest az anyjával és efeletti elkeseredésben ment a halálba. Bischof Margitot hatalmas részvét mellett temették.

CSANTAVIRI HIREK. Az iparos tanonciskola pünkösdnapi vizsgálója alkalmából kiállítás is rendeztek a központi iskola termeiben, 160 szakrajzot és 50 jól sikerült munkát állítottak ki a vizsgázó tanoncok. A kiállított tárgyak és rajzok felett a községi előljárosság, az Ipartestület és a tanítói kar tagjaiból alakult bírálóbizottság ítélkezett. Díjakat Farkas József, Dajcsér László, Domány János, Dvorácskó József, Tóth Bagi József és Rapcsány Péter nyertek. A kiállítás anyagából több tárgyat elvisznek az iparos tanoncok noviszádi kiállítására is. — A néhány héttel ezelőtt katonai szolgálati idejének kitöltésére bevonult Kovács István újoncra hír érkezett Stipből, amely Kovács haláláról számol be. Kovács állítólag tüdőgyulladás következtében vesztette életét. A gyászoló család iránt nagy részvét nyilvánul meg. — Tomik István vendéglős jól sikerült halvacsorát rendezett, amelyen mintegy kétszázötvenen vettek részt.

Bácskogradistei hírek. Az Önkéntes Tűzoltótestület zenekara Kanakrin Iván karmester vezetésével résztvett Sztárvrbáson az új lakatanya felavató ünnepséggel kapcsolatosan megrendezett zenekari versenyen s a harmadik díjat, ezüst babérkoszorút nyert. — A római katolikus hitközségi képviselőletetében működő temetkezési bizottság újjáalakult. Elnök lett ismét Hanák József id., titkár Czírják János, pénztáros Bellányi József. Tagok: Baknyák Mihály, Boros Antal, Botka Ádám, Czini József, Cseh János, Csizmadia Márton, Dózsa János id., Kis Sándor, Hilák János, Kovács József szabó, Magyar Sándor, Makra Máttyás, Péter István, Misinszki György, Radatovics Ferenc id., Uj András id. és Vasas József. A megbízatás egy évre szól. — Pünkösdi napján Bakó Irént, a BAK kiváló műkedvelőjét vezette oltárhoz Urbán Károly beográdi jönevű iparos, Szabó László, a Keresztesek műkedvelőgárdájának kitűnő komikus Botka Rózsikát jegyezte el Adáról. A műkedvelőpárt elhalmozták szerencsekívánataikkal.

NŐI GUMMIKEPEK tiszta gummiból, divatosak és teljesen vizhatlanok, retikülben elférnek. Áruk 55.— dinártól feljebb. Fischer J. és Fia cégnél Noviszádon.

Tőzsde

BEGRÁDI ÉRTÉKTŐZSDE

Devizák: (kinálat — kereslet dinárokban) + 28.5% prim.

London (egy font) 209.46—206.25, Páris (100 frank) 118.77—116.47, Newyork (100 dollár) 446.75—438.75, Genf (100 svájci frank) 1005—995, Berlin (100 márke) 1789.88—1772.12, Brüsszl (100 belga frank), 762—750, Szaloniki (100 drachma) 31.35—30.65, Varsó (100 zlot) 841.68—833.32, London megánklíring 1390—1370 — **Allampapírok:** 7%-os beruházási kölcsön 102—101, 7%-os külföldi kölcsön —92, 8%-os külföldi kölcsön 102—101, 4%-os agrárkölcsön —60.50, 2 és fél %os Ratna Steta 463—462.50 kötés 462—458.50, 6%-os bégluk 89—83.75, 6%-os dalmát agrár 87.25—87, kötés 86.75. — **Részvények:** Narodna Banka 217—216, kötés 215.

NOVISZÁDI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai Noviszád, Szombor környéki és középbácskai 78/79 kilós 20%-os 146—148, felsőbácskai 80 kilós 20%-os 146—148, tiszai uszály I 80 kilós 20%-os 147—149 bégei uszály 79.—80 kilós 20%-os 146—148; iszai, csatorna uszály 80 kilós 20%-os 146—148, felsőbánáti 80 kilós 20%-os 142—144, szerémi 73/79 kilós 20%-os 146—148, szlavóniai 78/79 kilós 20%-os 147—149. — **Rozs** bácskai 72 kilós 20%-os 137—139. — **Árpa** bácskai 64/65 kilós 160—162.50, szerémi 64/65 kilós 160—162.50 — **Zab** 147—149. — **Tengeri** bácskai 101—103, bánáti 100—101, vrsaci paritásban 101—103, indiai paritásban 102—103, uszály 103—104. — **Buzaliszt** bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g. 230—240, kettes 210—220, ötös 190—200, hatos 170—180, hetes 145—155 hét és feles 120—125, nyolcas 11—120, szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g. 225—235, kettes 205—215, ötös 185—195, hét és feles 165—175, hetes 140—150, hét és feles 120—125, nyolcas 115—120. — **Buza-**korpa jutazsákokban bácskai 108—110, szerémi 104—106 bánáti 100—102 — **Fehérbab** bácskai 20%-os zsák nélkül 300—305. — **Sertészir** 25 kilós kánákban 1375—1400. Irányzat: Buza szállardabb, különben változatlan.

Forgalom: közepes.

ÉRTESETÉS!

Van szerencsém értesíteni t. vevőimet, hogy Beogradban, Knez Mihaj. lova 22 »Rene« név alatti szörmeáru bizományi üzletemet eladtam. Saját nevem alatt »REX« ČIKA LJUBINA 10/a I. emelet, továbbra is szörmeáru bizományi üzletet vezetek. További szives pártfogást kér

REX DEZIDER
szaképzett mester-szűcs
BEOGRAD, Čika Ljubina 10/a I.

A „Hálás kis nő“ moravicai előadása

A Krivaja műkedvelő együttese a jubileumi ünnepséggel kapcsolatban pünkösd vasárnapján bemutatta a Kaszinó nagy színháztermében Bus Fekete László 3 felvonásos vígjátékát »A hálás kis nő«-t.

A címszerepben Schumacher Irénke mutatkozott be első alkalommal a műkedvelő színpadon s habár hang hordozása, orgánuma még kissé csi-szolásra szorul, mozgása igen jó s néhány szereplés után igen kitűnő műkedvelő szereplő válik belőle, csak foglalkoztatni kell s a sikere nem maradhat el. Farkas Jolánka az öregedő primadonnát alakította, aki nem akar színpadi sikereiről sehogyan sem lemondani s lemondani a »férfi«-ről s hogy ezt elérhesse minden követ megmozgat. Veszekedik, hizeleg, hisztérikus rohamokat kap s elájul s ez a sokféle indulatkitörés végül mégis csak meghozza a sikert. I. hogy a »férfi« visszatér hozzá. A divatos színpadi szerzőt Stanyó Károly játssza, aki mindenáron meg akar szabadulni a primadonna szerepétől, ami azonban csak átmenetileg sikerül neki, mert az mindent elkövet, hogy visszahódítsa. Nagy tetszést aratott Szabó Károly szereplése is, aki mint kisebb fővárosi színész a »nagy primadonna« profekciója révén nagy sikerekhez jut, de amikor már elérte kilátásba helyezett sikerét, akkor kényszer-szerelmét otthagyja s visszatér igazi szerelméhez, akivel moterosónak szokik el. Szabó nagyszerűen mozog a színpadon s játéka is első-rangu. Pokornyné Galos Stefike a színházi öltöztető humoros szerepét játssza nagyon jól. Dehelehen Margitka és Patkány Zsófia kisebb szerepekben is jók voltak. Téglás György a penzió igazgatója, Stanyó József pedig a néger groom szerepében voltak jók kis szerepekben.

Flamann Béla igen jól rendezte a darabot.

««(IIII)»»»

THEO LINGEN SZINDARABOT IRT

Bécsből jelentik: A bécsi Staatstheater kamaraszínházában érdekes újdonságot mutattak be. Theo Linggen, a nálunk is népszerű német filmkomikus írta a darabot, amelynek címe: »Mit játszanak itt?« A darab arról szól, hogy egy színész, akinek igen mostoha szerep jutott az újdonságban, az egyik jelenetével sehogy sincs kibékülve és hirtelen ötlettel elhatározza, hogy önállóan fogja tovább játszani a szerepet, úgy, ahogy neki tetszik. Ebből az elhatározásból meglepő bonyodalom származik, amelynek során a közönség azt is láthatja, ami a színpad mögött történik. A pirandellói hatásra valló érdekes bűnügyi darabot maga a szerző, Theo Linggen rendezte, ugyancsak ő játszotta az újdonság főszerepét. A közönség tetszéssel fogadta a filmkomikus első színdarabját.

««(IIII)»»»

A BÁL ELŐTT

- Mennyi a terem bére?
- Ötszáz dinár.
- A világitás benne van az árban?
- A nappali igen. De este a vilányt külön kell megfizetni.

SZÍNHÁZ-FILM

Tomboló sikert aratott Sztáribecsen a „Ha elmennek a regruták“

Pnkösd napján este zsufolt ház ház előtt mutatta be a sztáribecsei Katolikus Földműves Ifjúság műkedvelő gárdája Jancuskó Gábor: Ha elmennek a regruták című zenés nép színművet. A közönség lelkes várakozással tekintett a darab bemutatójára elé, hiszen már jóval az előadás előtt a jegyeket az utolsó darabig elkapták. Az előzetes bizalom indokolt volt, mert a darab hangulata, zenéje és átélte előadása várakozáson felül jó volt.

Az előadást megelőzőleg Petrányi Ferenc apát üdvözölte a rekord számú közönséget, majd

ismertette a darab tartalmát s rámutatott erkölcsi értékére.

A darab női főszerepét Szabó Annuska, a sztáribecsei műkedvelők egyik legtehetségesebbike alakította. Dicsérő szót már nem is irhatunk, mert aki ott volt és látta, aki vele sirt és nevetett, örökre szívébe zárta a már bájos megjelenésével és megígéző, igazi őszinte falusi romlatlanságot sugárzó szerelmes leányzó Mító partnere volt Takács Ferenc aki teljesen átélte alakításával és dallás egyenruhás megjelenésével többszöri tapsviharban részesült. Pálkás Matyi, a verekedő duhaj, de jószívű legény szerepét Ludmán Károly nagyon szépen játszotta, kellemes bariton hangja, játéka őszinte tetszést váltott ki mindenkiből. Az intrikus anyós szerepét Ferencz Juliska úgy játszotta, hogy sokan sötét tömlőbe csukatták volna. Sós Miksa a gazdag városi botos ravaszkodó figuráját Németh György kitűnően alakította. Biróné, a mindenben siró szomszédasszony, Nagy Böske, a bíró Gyuresik Sándor különösen kitűntek falusi bírói méltóságteljes alakításukkal. Józsa Lázár mint Barna, Barna András mint

Kovács zamatos szólásaiért és lendületes táncukért derűs tapsviharban részesültek. Karácsonyi Juliska, (Sári cigánylány), csillogó gyöngyökkel elárasztott öltözetű és gyönyörű szóló tánca különösen tetszett a nézőközönségnek, úgy hogy a tapsvihar után meg kellett ismételnie a táncot. Géza legényt Halápi Mihály kitűnően alakította. Általános derűt keltett Papp János szegedi Mócsi kocsmáros szerepében. Dr. Kiss ügyvéd alakításában Beretka Géza jó volt. Külön dicséretet érdemel Varnyu István (Jancsi cigány), utóéletlen alakításával általános derűt keltett. A többi cigány Gutti Ferenc, Lakatos András és Szabó István nagyon jó volt. Szemendri János a Balogh postás szerepében remekül játszott. Károlyi Böske mint Terus és barátnője Simics Juliska mint Zsuzsi kitűntek. Nagyon jók voltak még: Koszorus István, Károlyi Imre, Nagy Jucika, Brasnyó Veronka, Pál András és Kiss Veronka. Csillag Piroška mint a koszorus lányok vezetője gyönyörű táncáért többszöri tapsviharban részesült.

A műkedvelő zenekart Magóri Ignác nagy szakértéssel tanította be. A darabot Csajkás Antal káplán és Kinka János rendezték, a sugó Nagy József volt. Tehnikai rendező Varnyu István.

A hatalmas színházteremnek szorongásig megtelt minden zuga. Magyar szemnek látvány volt a nézőtér, amikor a legények dallás ruhájukban és a lányok pártával a fejükön lejtették a szebbnél-szebb magyar táncokat. A hatalmas közönség nem fogyott ki a tapsból. Ujrázott, megint ujrázott, s háromszor is a függöny elé követelte a kitűnő szereplőket. Minden dicséretet megérdemel ez a lelkes gárda.

««(IIII)»»»

Aprilisi apacsok

Tapsorkán kísérté Spang Iózsét legújabb operettjének kanizsai bemutatóját

Spang József noviknezeváci borbélymester az operettírás terén kivételes tehetségről tesz tanúságot. Eddig két eredeti operettjét mutatták be, most írta meg a harmadikat, amely »Aprilisi apacsok« címen került pünkösdkor Kanizsán a közönség elé. Zsufolt ház előtt tartották meg a premiért és a közönség várakozásában nem is csalódott. Spang József ezuttal is bebizonyította, hogy kiválóan ért a könnyű operettmuzsikához, dalait már az előadás szüneteiben dudorászta a közönség. A darab meséje igen érdekes, teljesen eredeti és ötletes.

A szereplők valamennyien kitűnően megállták helyüket. A főszere-

peket Bagi Macuska, Papp Matild, Kriszka Irénke, Solti Máté, Föglein Károly, Vágó József és Kókai Istvánné, a kisebb szerepeket Eper János, Cseszkó Géza, Kovács Antal, Nagy Juliska, Szakala János, Lip-ták Bözsi, Bosznai Juszt, Orosz Irén, Palotás Ilonka, Muhi Giza, Pósa Kató, Ladóczki Bözsi és Klein Margitka alakították kifogástalanul. Verebes Géza kibővített zenekarát a szerző vezényelte. A közönség kitűnően mulatott a darab szellemes szövegén és lelkesen megtapsolta az énekszámokat.

Az előadást hamarosan megismétlik.

***

A Mackó Csantaviren. A CsAK rendezésében nagyszerű színműelőadás színhelye volt pünkösd vasárnapján a Fehér-vendéglő nagyterme. A CsAK Garay Bélát és társulát kötötte le pünkösd első napjára, a kiváló szubotikai műkedvelők a Szubotikán is nagy sikert aratott

Mackó című háromfelvonásos bohózatot mutatták be és arattak teljes sikert. A darab főbb szerepeit Garay Béla, Raczkó Ilus, B. Török Manca, Vince Mihály, Balázs Janka, Palabay László, Köhalmi Pál és Bujdosó Rózi játszották, az előadást reggelig tartó táncvigalom követte.

JAJ: JÖN A ZENÉLŐ KALAP!

A nő biz eddig sem volt némalény...
Sőt... Im: cipője sarka is kopog.
S ha nincs fizetve, talpa nyikorog.
A sétabotja aszfalton zörög.
A kutyalánca is vígan csörög.
Beléketyeg mindebbe a karóra.
S a nyelve?... Jaj, ne nyíljon ajkam

[szóra!]

De százszor jaj, ha mig ez mind

[beszél,

Ha még hozzá kalapja is zenél!

CSALÁN FLÓRIÁN

««(IIII)»»»

Nagyszerű kultúrest Mállygyoson. A mállygyosi Ipartestület pünkösd napján kultúrestet rendezett amelyen fellépett Cziráky Imre is, a kiváló vajdasági író. Cziráky Imre több kis elbeszélését olvasta fel, majd Mécs-verseket szavalt. Utána sztáribecsei tornászok Brankovics György vezetésével testgyakorlatokat mutattak be. Mészáros József (Sztáribecseről) Cziráky Mihály bácsi leveleiből adott elő, majd a mállygyosi ifjúság mutatott be Kiss István vezetésével magyar és orosz táncokat. A táncsoport tagjai: Tóth Böske, Gulyás Katica, Földesdy Annuska, Halasi Jolika, Hadnagy Juci, Pási Eszti és Tóth Péter. A közönség sokat tapsolt a szereplőknek, különösen lelkesen ünnepelték a mállygyosi születésű Cziráky Imrét. Előadás után táncmulatság volt.

Jól sikerült a vajdasági egyetemisták szubotikai kultúrestje. A vojvodinai egyetemi hallgatók egyesület szombaton este nagyszerűen sikerült kultúrestet rendezett a szubotikai Városi Színház hangversenytermében. Az előadás iránt olyan érdeklődés nyilvánult meg, hogy a hallgatóság nem fért el a teremben és így sokan nem jutottak jegyhez. Az előadás keretében Csapek: »Anyá« című szimbolikus drámai jelenetét adták elő az egyetemisták hatalmas sikerrel. Két irodalmi értékű felolvasás után a beográdi egyetemisták szavalóköreusa két verset interpretált lendületesen, majd Nucsics »Hatalom« című szatirája került színre. A sikerült előadást tánc követte.

A »Bandi gulyás« Bogojevón. A bogojevói Iparosothon műkedvelői pünkösd első napján előadták a Bandi gulyás című népszínművet. Az előadáson nagyszámú közönség vett részt. Az Iparosothon fiatal műkedvelői kitűnő teljesítményt nyújtottak és biztatást adtak arra, hogy a jövőben magasra fejlesszék Bogojevó műkedvelői színvonalát. Szereplők a következők voltak: Béres János, Nemesné Rozika, Tamaskó Antal, Rumi István, Nemes Pál, Szücs Ilus, Szmolenszki Terus, Lovász Verus, Galambos Fábán, Repstock Mihály, Farkas Károly, Kálóczy József, György Kati, Varga Mariska, Fehér Kati, Hajnal Ilus, Nemes Mihály, Bogó Annus és Szücs Maris. Gyönyörű volt a darabban a legényeknek és lányoknak valódi bogojevói népviseletben történt felvonulása. Az előadás nagy sikerére való tekintettel a bogojevói együttest már több vidéki helyre meghívták a »Bandi gulyás« előadására.

A kanizsai Vadvirág Topolán. A kanizsai Gazdakör műkedvelői előadták a »Vadvirág« című operettet. A kanizsai műkedvelők kifogástalanul alakították szerepüket, úgyhogy topolai műértők részéről is a leg-szebb elismerést kapták. Kár, hogy az előadást kevésszámú közönség nézte végig.

KÖZGAZDASÁG

Megkezdődtek Noviszádon a favaszi építkezések

Az április-májusi összforgalom 5.791.140 dinár

A bizonytalan világpolitikai helyzet és a kedvezőtlen időjárás miatt az idén kissé vontatottan indul a favaszi építő munka. Áprilisban és májusban mindössze 1 háromemeletes, 4 kétemeletes, 6 egyemeletes és 37 földszintes házat építettek Noviszádon, ami az elmúlt esztendő forgalmával szemben visszaesést jelent.

Az építkezések április-májusi havi összforgalma 5.791.140.

Az alábbi kimutatásban az építők által közzétett építési tervet, az építkezés tárgyát, helyét, végül az építkezés költségvetés szerinti összegét:

Paqor és Haller: Viderszki Szuzanna — II emel. — Kralya Petra II. 104 — 487.000; Lövészegyesület — II em. — J. Gyorgyevitya 4 — 939.000. **Gruya Alekszandar:** Faith Boldizsar — ajtó — Kiszacska u. 3 — 3000; Filipi Rozália — hozzáépítés — K. Petyanca 12 — 5000; Buncies Gyura — hozzáépítés — Beogradszka 17 — 3000. **Szilva Mihály:** Ihász Pál — földsz. — Jov. Hranilovicza 37 — 16.000. Lukács Vjekoslav — földsz. — Mazsuranicseva 44 — 42.000. Trebaticski Alekszandar — konyha — Zs. Petrovicza 16 — 4.000; Pestanac Dusan — földsz. ép. — Szek Vitkovicsa — 14.000; Babies Zsivan — átalakítás — Sumadijszka 13 — 29.000. **Tortics István:** Pantelics Pavle — hozzáépítés — Maszarikova 9 — 9600; Grsztics Vlada — földsz. — Bele Nyive 2b — 29.400; Buzgó Rozália — átalakítás — Gyorgya Magarasevicza 32 — 10.000. **Fodor István:** Gábel Aleksza — átalakítás — Cir. és Met. 88 J 2000; Osznovics István

— földsz. — Szuboticska 59 — 27.000; Fekete Péter — földsz. — Sarplaninszka 11 — 28.000; Galambos András — hozzáép. — Cir. és Metoda 6 — 25.000; Novák János — földsz. — Dalmatinszka 30 — 27.000. **Pál Lázár:** Schuh József — földsz. — Almaska 28 — 45.000; Nota Szamuilo — üzlethelyiség — Hadzi Buvima 2a — 10.000; Ruskue Tanaszija — földsz. — Hadzics Szveticsa 10 — 12.000; Fogarasi Isván — földsz. — Szuboticska 34 — 110.000; Silics Pera — ajtó — Temerin és Kamberova uccák sarkán — 2000. **Melka János:** Standard Vaakum Oil — ciszterna — Indusztrijszka — 78.000. **Turánszki István:** Silics Rasztkó I em. — Kamberova 29 — 80.000. **Nedelykov és M. Avramovics:** Dr. Topalovaeski Dimitrije — II em. — J. Gyorgyevicsa 6 — 250.000. **Nedelykov és Avramovics:** földsz. — T. Mandicsa hosszabbítás — 60.000; Nedelykov és Avramovics — avari épületnek a differenciája — 25.000. **Cocok és Rajman:** Budisin Szmilja — két földsz. — Trandzament — 20.000; Haberaszk Lambert — átalakítás — Poenkareova 1 — 8000; Zsmaher József — átalakítás — Poenkareova 1a — 5000; Risztics M. Frag — átalakítás — Koszovszka 29 — 60.000. **Dejnovics Mita:** Pavlov Zsarkó — I em. — Primorszka 23 — 210.000; Lucsics Dusan — I em. — Joszita Pancicsa 9 — 169.000; Kraszovac Olga — földsz. — Sajkaska 6 — 12.000. **Pál Illés:** Takács Illés — istálló és pince — Dosztijeva 22 — 15.000; Heumann Ferenc — földsz. — Mues A Zagorice 10 — 21.000; Gombár András — átalakítás

— Ruzmarinszka 11 — 4600; Goda Viktorija — földsz. — Lesnikova 21 — 5000; Urbán János — műhely — Baeska 24 — 4000; Takács János — istálló — Toiszojeva 25 — 16.000; Ulrik Emília — földsz. — Pervazovo naszelye 17 — 18.000; Kipert Miklós — földsz. — Kr. Petra II — 22.500; Majszovics János — műhely — Koszovszka 13 — 40.000. **Bódi Imre:** Szankovics Paula — műhely — Ribarszka 26 — 18.000. **Polacsek Nikodem:** Jokics Miles — földsz. — Sajkaska ucca — 72.000; Sztevin Sztevan — földsz. — Peeska 12 — 26.300; Szagmeister Dáriel — hozzáépítés — Kr. Petra II 144 — 50.000; Varga Mária — bontás — Poenkareova 27 — 2000. **Bujak Petar:** Kralyevacska Anna — földsz. — Mues. A. Zagorice 4 — 20.000. **Fülöp János:** Nüll Bály — nyári konyha — Baeska 3 — 6240; Puskás Rozália — földsz. — Kr. Petra II — 46.000. **Fehérvári Illés:** Burunov Rozália — földsz. — Luja Burtua 57 — 17.000; Hrmann Berta — földsz. — A. Santicsa 10 — 30.000; Szavics Jovan — istálló — T. Favlovicsa 29 — 5000. **Irisek Pál:** földsz. — Ketorszka 57 — 17.000; Valtner Sandor — földsz. — Mernarszka 23 — 48.000. **Tallesi György:** Nagy Jozsef — hozzáépítés — Dalmatinszka 18 — 1000; Antal Mihály — földsz. — Kiszacska ucca — 40.000; Sántha Mihály — földsz. — Baeska 23 — 25.000; Takács Péter — földsz. — M. Dimitrijevicsa 22 — 24.000; Szemerédi Franciska — földsz. — Al. Santicsa 97 — 42.000; Keller István — földsz. — Ruzmarinszka 6 — 25.000. **Maca János:** Bart Dominik — garázs — Szt. Muszitya 1 — 15.000; Brankovics és Pupanove — hozzáépítés — Sztrumicska 6 — 89.000. **Lekics Szima:** Szlankamerac Szava — földsz. — Gyurgya Brankovicsa 19 — 110.000; Krsztics Vitomir — földsz. — Klisza — 39.000; Lancusli Emilija — földsz. — Szlik. N. Radonicsa — 124.000. **Vujicsics Zsivko:** Tanaszijevics Milovan — átalakítás — Vukovicza Szave 2 — 5550. **Kovács István:** Smoryik Jozsef — földsz. — Baeska

86a — 15.000. **Bajor András:** Verbanc Lajos — földsz. — az orosz temetőnél — 30.000; Erdei Miklós — földsz. — Vojvede Babunszokog 29 — 20.000. **Ditrib Fülöp:** Katolikus egyház — átalakítás — Nyegoseva 2 — 8000; Joszzip Irena — I em. — Maszarikova 1 — 210.000; Burghardt Danilo — műhely — Szuvoborszka 20 — 12.000. **Wagner Ferenc:** Plavics Szima — hozzáépítés — Arona Zagorice 3 — 12.000; Gőz Margit — földsz. — Dudaszka 44a — 32.000. **Pervaz Joca:** Andrej Tatjana — földsz. — Dalmatinszka — 7000. **Zlicics György:** Koszancics Milorad — földsz. — 125.000; Zsivadinovics Andra — II em. — J. Poskovicsa és S. Branovacsokog uccák sarkán — 615.000. **Gegenbauer István:** Valent János — földsz. — Paunova 67b — 12.000. **Legyenac Glisa:** Puskás István — hozzáépítés — Kiszacska ucca — 8.000; Miodragovics Lupa — átalakítás — Temerinzka 149 — 32.000. **Ketterbach János:** Majer Vató — földsz. — Paunova 2a — 15.000; Kovács Evgenija — hozzáépítés — J. Obrenovicsa 6 — 80.000. **Jovánovics Milenko:** Sztójánovics Milica — átalakítás — Vidakovicseva 3 — 8000; Lucsicsa Draga II em. — Koszovszka 5 — 300.000. **Resnyák Anrás:** Szerafinovics Miklós — földsz. — Pavla Bakicsa 5 — 40.000; Miac Gyura — földsz. — Petlova ucca — 57.000. **Volep Rudolf:** Merganc Viktor — Villa Ribnyakon — 33.000. **Cuk Péter:** Tomic Milon — földsz. — Nikole Teszle 48 — 100.000. **Fischer Pál:** Mak Joszzip — hozzáépítés — Trenkova ul. — 2000 dinár.

MELYIK TUD TÖBBET?

Az amerikai turista érdeklődve néz bele a Vezuv kráterébe. — Na ugye — mondja büszkén az olasz vezető, — ilyen nincs magunknál Newyorkban! — Nincs — feleli hideg vérell az amerikai, — de vannak tűzoltóink, akik öt perc alatt elfoltanak az egész

— Ugyilátszik, elvitte az ördög!
— El-e, nyomorult! — üvöltött a tábornok s kis hija, hogy veszett dühében agyon nem taposta a szipirttyót.

— Na megállj, te undok, vén banya, ezt nem éled túl, — mondotta fogcsikorgatva. — Megköföztetek s a városon kívül megégettetek.

Doleczné, amit még aligha tett életében, imádkozni kezdett nagy halálfélelmében.

Most kopogtak az ajtón: Hubert jött a gazdáját felkölteni.

Karafa az ajtóhoz ment, hogy beeressze, de persze a kulcs nélkül nem tudta kinyitni az ajtót.

— Törjétek be! — ordította böszülten.

Az ajtót betörték.

Hubert s más két vadász a szobába nyomult.

— Vendéglős! — üvöltözött Karafa. — Hol van az a gazember, akinél ilyen gazságok történhetnek?

A nagy lárma elűszítette a vendéglős, aki egy fekete deszkatáblára már krétával fölírta a borsos számlát.

— Jó reggelt kívánok, kegyelmes jó uram, — közeledett mély hajlongással.

— Jó reggelt, te akasztófára való! Még gunyolódni mersz? — tombolta Karafa. — Hová tetted azt a leányt, vagy testőrt, aki az este még ebben a szobában volt?

— Én nem tudok róla semmit, — hebegte a vendéglős megrémülve.

— Nem-e? Na megállj. Majd

(154)

megemelegeted ezt a napot, tudom Istenem. Fogjátok le! Vigyétek az udvarra és huszonötöt a fenekére!

A szegény jámbor német hiába rugkapált, hasztalan rimáncodott és esküdözött: Huberték lerohantak vele az udvarra s ott Prokop olyan huszonötöt vert rá, mint a pinty.

A szerencsétlen flótás ordítása és jajgatása csak arra volt jó, hogy megröhögtesse a köré gyűlt dragonyosokat.

— De igazán mi történt a tábornokkal? — kérdezte az örmes ter Huberttől.

— A fene tudja, a kicsike eltűnt az bizonyos.

Karafa előparancsolta a kaszárnyából az egész csapatot s közben átkutatatta a házat, a mellékhelyiségeket a padlástól a pincéig.

Sohol semmi nyoma Johannának, vagy cinkostársainak.

Végre megállapította Karafa, hogy a szomszéd szobában egy barát éjszakázott, aki a legényével még hajnalban tovább állott.

Gyanus volt a kemence is, mely előtt kormos lábnyomok látszótak.

nagy. — A kapukra, dragonyosok s ahol kiment, lóhalálba üldözöbe venni.

A lovaskatonák, mint a szélvész, szerteszáguldottak.

Hej, most derült ki, mennyire helyénvaló volt Miska előrelátása! A bécsi kapunál megtudta az odazudult lovascsapat, hogy ott ment ki a barát s egy szolgálóleány is ült a bakon.

Az örmeister visszavágtatott a vendégfogadóba.

— Utána! — üvöltötte Karafa. — Megköfözte hozzátok elém!

Nemsokára roppant porfelhő szaladt Pozsonytól Bécs felé: ott nyargaltak a dragonyosok s megse álltak a harmadik határig.

De hát kocsinak, bártnak hirepora sem volt s délfelé a dragonyosok eredménytelenül ügettek vissza fáradt lovaikon.

Karafa addigra kifújta a mérget. Maga már böseges reggelinél ült, a házat pedig szabad prédául bocsátotta embereinek.

Na hisz a katonáknak se kellett több!

Feltörték a pincét, a kamrákat, megették és megittak mindent, amit találtak, még a káposztás

hordóban sem maradt egy szál sa vanyu levél.

A vendéglős, akit szobájában kenegettet a felesége, sirt, mint a gyerek bánatában, de nem mert fölszólalni a vandál pusztítás ellen.

Mikor aztán megvolt a fölöstő köm, Karafa fölcihelődött, hogy diadalmas csapatával elvonuljon.

Ugyanekkor egy fényes lovagcsapat állt meg a fogadó előtt s vezetőjük, egy délceg, egészen ifju tábornok kíváncsian nézett be az udvarra, miféle ellenség dul a fogadóban?

Ifjabb gróf Bercsenyi Miklós volt, aki esküvőjére érkezett Pozsonyba.

Most vágtatott ki az udvarról Karafa, az ifju tábornok tisztelegve üdvözölte a tábornagyot.

Az azonban meg sem állt, hanem elrohogott csapatával, mint a fürgeteg.

Bercsenyi megengedte embereinek, hogy megigyanak egy-egy itce bort.

Egy nagybajusz huszár jött nemsokára jelenteni:

— Egy gyűszünyi bor sincs a vendéglőben, méltóságos gróf ur. Mindent fölprédáltak a dragonyosok és semmit sem fizettek. Azt mondja a vendéglős, hogy Karafa még azt se fizette ki, amit ő maga megemésztett.

Bercsenyi arca elsötétült.

— Hivjátok elő a fogadóst!

A szerencsétlen ember elővászorgott, a felesége karjára támaszkodva s nagy jajveszékeltés közt elbeszélte, ami vele történt.

Amerika aranykincse — holt tőke

Új elgondolások a világ monetáris aranykészletének igazságosabb megosztásáról

A newyorki szövetségi tartalékbank minden tíz napban beszámol arról, hogy mennyi arany érkezett az Egyesült Államokba. Most került el hozzánk a május 10-ről szóló kimutatás, melyből látjuk, hogy a hónap első harmadában 196 millió dollár értékű aranyat hajóztak ki Newyorkban és hogy január 1 óta körülbelül

1.5 milliárd dollár értékű arany nyal növekedett

az Egyesült Államok aranykészlete. Hogy mily rengeteg nagy arany mennyiség ez, hirtelen nem is tudjuk a nagyközönség előtt szemléltetően megmutatni. De ha elmondjuk azt, hogy múlt évben az egész világ aranytermelése 1.3 milliárd dollár értékű volt, abból már valamennyire fogalmat lehet alkotni az USA-ba özönlő aranyáradatról, mely az utolsó négy hónap alatt jóval nagyobb volt, mint amennyit az öt világrész összes aranybányái egy egész esztendő alatt kitermelnek.

Az Egyesült Államok kincstári hivatala és az ottani pénzügyi szakemberek riadtan látják hogyan növekszik hogyan tornyosul fel hónapról hónapra Amerika aranykincse, melynek túlnyomó nagyrésze

holt tőke,

kamatozatlanul heverő befektetés és csak gondot okoz anélkül, hogy hasznot hajtana. Ma már haszontalan próbálkoznak a nagy aranyáradatot megfelelő eszközökkel nem tudják feltartatni!

Holnét származik ez a rengeteg sok arany? Legnagyobb része Angliából érkezett, kisebb része Hollandiából Franciaországból, Belgiumból, Svájc-ból stb. Részen a jegybankok aranya az, mely az európai háborus veszedelmek előtt a tengerentúl keresmenedéket és biztonságot arra az

időre míg a veszély tart. A nyugat európai országok jegybankjai ma már csak aranykészleteik kisebb részét tartják odahaza. Ebből is csak kevés van a jegybankok pincéiben, a többit elhorváták titkos raktárakba, földalatti rejtékhelyekre, melyek hollétéről

nagyon kevesen tudnak.

Az Egyesült Államok valutáris aranykészletét is külön célra épített épületekben őrzik a katonaság a nagyvárosoktól messze eső vidékeken. De hát ez csak körülbelül harmadrésze az Amerikába özönlő aranyknak. További harmadrész a külföldiek rövidlejáratú elhelyezéseiből és értékpapírvásárlásából keletkezett egyharmadrész pedig úgy került tengerentúlra, hogy az amerikaiak eladták az európai piacokon lévő érdekeltségeiket, repatriálták külföldön lévő követeléseiket, hárították kihelyezett pénzeiket, mert féltek a háborútól.

Gyűl-gyűl az arany hétről-hétre megszakítás nélkül érkeznek az újabb szállítmányok és odakünn nem tudnak vele mit kezdeni. A világ egész monetáris aranyának 60 százaléka már odakünn van. Óriási az aránytalanság a világ aranykészletének elosztásában Angliának megmaradt a világ aranykészletéből 13 százalék. Franciaországé 11 százalék. Németországé, Olaszországé, Japáné pedig körülbelül 1 százalék.

Ez nem maradhat így.

De hát mi a segítség, hogyan lehet rajta változtatni, ez a nagy kérdés. Azok a kísérletek, melyekkel az Egyesült Államokban az aranybeáramlást csökkenteni próbálják eddig nem sok eredménnyel jártak. A rosszul beugombolt mellény példázatára kellene visszamenni és olyan politikát követni, mely a világnak rosszul elosztott aranykészletét okosan elosztaná a

jegybankok közt. Ahol tulsok van belőle, kölcsön kellene adni azoknak, akiknek nincs semmi aranyuk. Az első ilyen kísérlet már megtörtént az Egyesült Államok és Brazília közt legutóbb létrejött pénzügyi egyezményben. Braziliának adnak 50 millió dollár aranyat amit ez saját aranytermeléséből tíz év alatt fog visszafizetni. A kölcsön feltétele az volt hogy Brazília megszünteti a valutaforgalmi korlátozásokat, rendbehozza a jegybankját, kifizeti dollártartozását és helyreállítja régi kereskedelmi kapcsolatait az Egyesült Államokkal.

Ilyen alapon kellene Amerikának újra felépíteni és életképesé tenni az európai országokkal való gazdasági összeköttetéseit is. Ez volna az a konstruktív gondolat, melynek végrehajtása Amerika fölösleges aranykészleteinek kölcsönadásával

az egész világon

megteremthető az alapjait az általános valutastabilizálásnak. Ami viszont lehetővé tenné a forgalmi korlátozások fokozatos lebontását és a nemzetközi kereskedelmet megindulását.

Persze mindezt könnyebb így elgondolni, mint megvalósítani. És akármilyen biztosan érezzük is hogy ez a kibontakozás útja, világosan látjuk azokat az akadályokat is melyek az Európa boldogulása felé vezető egyetlen járható utat ma még eltorlaszolják és hozzáférhetetlenné teszik.

A világ csak akkor juthat el a boldogulás útjára, ha sikerül a háborus veszedelmet kiküszöbölni és nemzetközi egyezményekkel elejét venni egy újabb gazdasági világválságnak. A kettő szorosan összefügg egymással. Ma az egész világ fegyverkezik és gazdasági élete a honvédelem és a katonai biztonság szolgálatára van átszervezve. Ezt egyik napról a másikra nem lehet megszüntetni. Ha a sok igazságtalanság jóvátétele után megszabadul a világ a legborzasztóbb csapástól: egy újabb világháború katasztrófájától, akkor is

igen hosszú ideig fog tartani.

amíg azt a sok-sok millió embert, aki most a hadseregekben és hadfelszerelő üzemekben szolgálja a honvédelem érdekeit, lassanként vissza lehet vezetni a békés polgári munka kereteibe, a háborus gazdaságból a békegazdaságba. Ezt a feladatot csak az összes országok új összefogásával és szolidáris együttműködésével lehet megoldani. Csak így lehet eljutni a boldogulásnak arra az útjára melyről fentebb beszéltünk, amely út, sajnos, ma még el van torlaszolva, de talán Isten segítségével előbb-utóbb mégis csak járhatóvá válik.

»»»□«««

□ **Angol tőke vette át a Jugoszlávia és a beográdi Teksztília Indusztriája részvényeit.** A szlovéniai Kranjban levő Jugoszlávia és a beográdi Teksztília Indusztriája egy cseh-szláv ipari konszern tulajdonát képezték. Most a két részvénytársaság az eddigi cseh-szláv érdekeltségből angol tőke csoport tulajdonába ment át. A részvénytöbbség a Pecsek csoport volt és ez adta át a részvénytöbbséget az angol érdekeltségeknek.

«««*»»»

MÁJUSEBAN FOLYTON ESİK AZ ESŐ

Csupa mókából áll most az élet, Mókázik apró ember s nagy termés.

Piros pünkösöd hónapjában vagyunk, És nincs egyetlen szép piros napunk. Bujócskát játszik a felhőkkel a nap, S a fényre szomjas ember csak

Játékával kedvel még szójátékot

(Ilyesmit, biztos, nem tölem tanul): Szakad az eső szakadatlanul.

FANYAR TÓBIÁS

Az ifju tábornok elsápadt a haragtól.

— Becstelenség egy császári tábornagtól! — mormogta. — Ugy bánnak a jóérzésű polgárokkal is, mint a vadakkal.

Egy erszény aranyat vont elő a zsebéből:

— Nesze, jó ember, én megtérítem a károdát, ha a tábornagy ur megfélekedett róla.

A fogadós mohón kapott a lába elé dobott erszény után, valóban, ez volt a legjobb orvosság a huszonöt pálcára.

LVII. FEJEZET

— Hol lesz a legközelebbi pihenő, nagy jó uram? — kérdezte Miska, hátrafordulva a bakon, Apagyitól, mikor már olyan messze jártak Pozsonytól, hogy a vár hegy se igen látszott.

— Volt nekem egy kedves osztálytársam Patakon, — felelte a fiatal ember, — aki később katolizált és pappá lett. Bajmóczy András. Az itt lelkészkedik valahol a Mátyás földjén. Ahoz szeretnék betérni pár baráti szóra.

Egy parasztszekér kocogott szemközt velük.

— Hé, földi, — kiáltott rá az emberre Apagyí, — miféle falu az ott?

— Nagyfalu! — kiáltotta vissza a parasztember.

— No, hiszen akkor jó helyen járunk. Hogy hívják a tisztelendő urat?

— Bajmóczy a becsületes neve. Bajmóczy András.

— Na hát éppen Bajmóczy tisztelendő urat keressük. Isten megáldja, földi. Hajts, kocsis!

Nemsokára beértek Nagyfaluba.

Hanem miféle falu volt az!

Vagy negyven agyagból tapasztott viskó, szalmafedéllel, se ajtó, se ablak a házakon, csak kisebb-nagyobb nyílások: a kisebbben a fény meg a levegő ment be, a nagyobbban az emberek. Butorzat jó formán semmi: fából összerótt, gyalulatlan, kecskelábu asztal, mellette egy vagy két pad; a sarokban alom ágy helyett.

— Melyik a tisztelendő ur háza? — kérdezte Apagyí a porban játszadozó gyerekektől.

Gyerek az volt tömérdek.

— Aholni, a temp'om mellett! — mutogattak egy tágasabb épület felé a suhancok.

Miska odahajtott.

Olyan színefele épület volt a »templom«, ágasokon álló tető, előtte harangláb, aztán egy repedt fazék: ha azt megütögette furkós botjával a pap, az volt a harangszó.

A pap háza ugyanolyan volt, mint a szegény embereké, csak hogy ezen már ajtó is volt.

A küszöbön állt egy pirospozsgásképzű, nagyszakállú és bajszu ember s burgonyát hámozott. A lábán fapapucs, testén kecskebőr-ből készült öltözet. Ugy nézett ki mint ahogy Robinsont ábrázolják a pusztai szigetén.

Apagyí mindjárt megismerte a krumplát hámozó vadembert.

Az volt a pap.

— Dominusz vobiszkum! — köszöntötte a tisztelendőt.

Az fölnezzet a kocsira s pillantása találokzott az Apagyival.

— De az ördög akárhová tegyen, ha ez nem Apagyí Gábor! — kiáltotta a tisztelendő s ledobva üléből a krumploskarát, ölére kitért karokkal a kocsihoz lépett.

A két jóbarát összeülekezett.

— De hiszen tenéked már holt-híredet költöttek! — csudálkozott a falusi pap. — Istennek hála, hogy életben vagy. Lám csak, hát te is katolizáltál s barátta lettél?

— Csak úgy átmenetileg, édes barátom, — szólt nevetve Apagyí. — Azért viselek kármát, hogy föl ne ismerjék bennem a javíthatatlan kurucot.

— Na hát, szállj le a kocsiról és térj be hozzám, tisztelendő testvérem, egy tál krumplicsokosra. A cselédeknek is akad majd haragnivaló, ha más nem, hát retek meg vereshagyma. A lovat kösd a saroglyához, majd vetünk elébe egy kis friss szénát.

Miska kifogta a lovat, a pap nagy nyalab szénát hozott s Szellő máris vígan ropogtatta az illatos takarmányt.

A pap elesdálkozott, amikor a szurtos szolgáló igézően szép arcát megpillantotta.

— Hát ez miféle Csapkeróza, hékás? — kérdezte halkán Apagyitól.

— Egy szegény leányka, akit Karafa üldöz s az éjjel mentettük meg a karmai közül. Tisztességes

jóérzésű hajadon, Bittermayer Johannának hívják.

— S te pap létedre fehérréppel utazgatol? — mosolygott a tisztelendő.

Miska az ülés alatt kotorászott.

— Nagytiszteletű uram, — szólt Bajmóczyhoz, — van még itt valami a tarisznyában, ami izesebbé fogja tenni a krumplicsát.

Nagy darab füstöltoldalt vont elő a tarisznyából s odanyújtotta a papnak.

— Tyhü, micsoda menyei manna, — szólt a pap, fölrikkantva örömeiben. — Ilyet se láttam, karácsony óta.

— Hanem hát úgy lesz az, hogy én fogom megfőzni az ebédet, — ajánlkózott jókedvében Johanna.

Most, hogy megszabadult a bajból s jó emberek közt biztonságban érezte magát ezen az Isten hátamögött lévő helyen, újra vídám és meglegedett volt.

Nemsokára már szabad tűzön rotyogott a bográcsban a kása, benne az oldalas és incesiklandó illat szállt föl az edényből.

Mig Miska a tüzet rakta s a leány az ételt főzte, a két jóbarát bent a házban beszélgetett. Elmondták életük történetét azóta, hogy elvégezték a kollégiumot.

Bajmóczy nagy érdeklődéssel hallgatta Apagyí kalandjait s a legutóbbi éjszaka történetét.

— Szegény leányka, ő ugyan megszenvedett, — mondotta a lelkész. — S hová akarod vinni, hol rejtet el Karafa elől?

(Folytatjuk)

Adó és illetékfizetési rendelkezések magyarázata

Az adó- és illetékfizetési rendelkezések teljesítésénél sok félreértés merül fel. Így például sokszor zavar támad a magánalkalmazottak kereseti adójának fizetése körül is. Az idevágó rendelkezések a következők: Ha az alkalmazottakat havonként fizetik, akkor adójukat adóbélyegekből adják le és ezenkívül még százalékos rendkívüli adó fizetendő. 1939 július 1-től az alkalmazottaknak nemzetvédelmi adó címén még további 1 százalékos fizetnek. Ha az alkalmazott havifizetés mellett teljes ellátást és lakást is kap, akkor miniszteri rendelet értelmében a teljes ellátást heti 60 dinárnak, a lakás nélküli ellátást pedig heti 45 dinárnak számítják. Ha az alkalmazott félhavonta, vagy hetente kapja a fizetését, nem köteles az egyszázalékos rendkívüli adót fizetni.

*

Az építkezési illetékekre vonatkozó rendelkezések lényege a következő: Falvakban egy emeletnél nem nagyobb házak építésére beadott kérvényre 10 dináros okmánybélyeg ragasztandó. Ha a ház egy emeletnél nagyobb, vagy ha a házban üzlethelyiség is

lesz, akkor 30 dináros bélyeg ragasztandó. Falun épített középületek, vagy vállalati épületek engedélyezéséért az ürtartalom minden köbmétere után 50 para illeték fizetendő. Ha csak épület átalakításról van szó, akkor 25 para az illeték köbméterenként.

Városokban azok után a házak után, amelyeknek költsége nem több ötvenezer dinárnál, félszázalék az illeték, az 50.000 dinártól 200.000 dinárig terjedő költségvetésű házak építkezési illetéke 1 százalékos és az ennél magasabb összegbe kerülő házak illetéke másfél százalékos.

Mivel az építkezési illetékeket gyakran tévesen szedik be, ez ellen kilencven napon belül felelősséget vállaló bélyegmentes kérvényre.

*

A forgalmi adóról szóló törvény szerint, ha valaki 5000 dinárnál nagyobb értékű kocsit, autót, motorkerékpárt, cséplőgépet, vagy bármilyen más gépet, illetőleg használati eszközt ad el, akkor a vételár két és fél százalékát le kell fizetni forgalmi adó címén. Aki ezt tizenöt napon belül nem fizeti meg, pénzbüntetésben részesül.

SPORT

Futball-eredmények

Sztaramoravica: Csantaviri AK—Bajmoki AK 5:2 (4:0), bíró Sárcevic. — Oszijeki Szlavívia—Krivaja 3:1 (2:0), bíró Hirschler.

Palánka: Szloga—BASZK komb. 0:0 (3:0), hétfőn Szloga—beográdi Szloga 4:3 (4:0).

Ódzsaci: Vasárnap OSC—Mileticsi SK 5:3 (2:0) és Apatin SK—kikindai ZsAK 1:1, hétfőn Apatin SK—MSK 4:1 és ZsAK—OSC 4:2.

Eorovó: Vasárnap Budafok—osziyei válogatott 4:1 (0:1), hétfőn Budafok—Bata SK 3:1 (2:0). A magyar csapat mindkét mérkőzését kitűnő játékkal nyerte.

Kula: NAK—JSK 10:1 (3:1). A mérkőzésen, amelynek nagyszámú közönsége volt, a NAK szinte iskolajátékot mutatott be s ezáltal a góllövés is ment a csatársornak.

Noviszád: Vasárnap Vojvodina—szófiai Szlavívia 2:0, hétfőn Szlavívia—Vojvodina 1:0.

Ada: Szentai AK—Adai SK 2:1 (0:1), barátságos, bíró Tönköly.

Maliogyos: Bela Zvezda—Borac (Martonos) 3:3 (2:0), barátságos.

Bogojevó: Jedinstvo—Csetnik (Dalj) 6:0 (2:0).

B. Topola: BSK komb.—JAK 5:2 (2:1), bíró dr. Gyetvay.

Olaszország: Triestina—Juventus 1:1, Lucchese—Liguria 3:1, Modena—FC Milan 2:2, AS Róma—Novara 3:0, Napoli—Lezio 0:0, Ambrosiana—Bologna 2:0, Livorno—Genova 1:0, Torino—Bari 2:1.

Románia: UDR—Studentesc 2:0, Aradi MTE—Tricolor 2:1, Vénusz—Kinizi 3:2, Glória—Rapid 3:1, Carpati—Victoria 1:0, Juventus—Ripensia 1:0.

NOVISZÁD: Sztáncsevics-cég—Martin Róbert-cég 3:1 (2:0).

A MAGYAR NEMZETI BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

1. Ujpest	24	19	3	2	102:25	41
2. Ferencv.	24	17	5	2	100:40	39
3. Hungária	23	16	3	3	65:23	36
4. Kispest	23	14	4	5	58:35	32
5. Nemzeti	23	9	7	7	47:43	25
6. Szeged	22	9	6	7	46:34	24
7. Szolnok	23	10	3	10	40:48	23
8. Phöbus	22	8	6	8	51:45	22
9. Budafok	22	7	6	9	35:46	20
10. Taxisok	23	5	6	12	55:65	16
11. Elektr.	23	5	6	12	32:43	16
12. Boeskaik	23	4	5	14	23:58	13
13. Zugló	23	2	5	16	26:33	9
14. SSE	24	2	2	20	25:112	6

TENISZ

Milánó: Jugoszlávia—Olaszország 3:2. A háromnapos versenyben Puncsec kétszer győzött, Mitics kétszer kikapott. A küzdelmet tehát a páros döntötte el, amelyet a Puncsec—Mitics pár nyert meg. A jugoszláv csapat legközelebbi ellenfele Belgium lesz.

A magyar bajnoki verseny két száma már eldőlt. A női egyes bajnokságát Somogyi Klári nyerte, a férfi párost az Asbóth—Csikós pár. A többi számokban még folyik a küzdelem.

Berlin: Németország—Svédország 4:1, Davis Cup-mérkőzés. A német csapat legközelebbi ellenfele Anglia lesz. A mérkőzést a hét végén rendezik Berlinben.

KUGLI HIREK

A sztáribecseji kuglizövetség vezetősége ülést tartott Petrovics Boskó elnökelete alatt. Az ülésen megalkotották az egyes albizottságokat az alábbiak szerint: Intézőbizottság: elnök Petrovics Boskó, alelnök Korhec János, titkár Glaváski Sztéván, pénztáros Janek Vilmos, tagok Harth Alfréd, Antics Atanaszije, Nagy Antal. Fegyelmi bizottság: elnök Sztójcsics Sztvetozár, alelnök Glaváski Sztéván, tagok Csányi Sándor, Róth Gáspár, Kalapos Ferenc. Technikai bizottság: Korhec János, Tánco István, Janek Vilmos, Harth Alfréd.

A noviszádi Zanatlia összes játékosait kérjük, hogy ma este 8 órára jelenjenek meg a Kott-pályán a Söförok elleni serlegmérkőzésre. — A vezetőség.

Noviszádi Gvozszyár—szt. pazovai Szremae 203:191 barátságos A noviszádi csapatból Csirics és Crendy tünt ki. — Szombaton a Gvozszyár társaságot rendez a Maros-vendéglőben.

ASZTALI TENISZ

A noviszádi alszövetség tisztikara ma este 8 órakor a Maros-vendéglőben együttes ülést tart, amelyre kérjük a következők megjelenését: Kiss, Révész, Cirbusz, Farkas II és Aranyossy az igazgatóságból, Lerch, Gögs, Györy, Erdős és Breiner az intézőbizottságból. — A vezetőség.

A Schreiber - vándorserlegturnát vasárnap bonyolítják le a noviszádi Makkabi tornateremben. Benevezni a mai választmányi ülésen lehet.

Rövid sport hírek

Csejovics Gyura testnevelésügyi miniszter hétfőn este váratlanul megjelent Petrovgradon és végignézte a nemz. közi vívóakadémiát.

Lovrics, a beográdi Jugoszlávia válogatott kapusa a pünkösdi Hannover elleni mérkőzésen megsérült s most ágyban fekszik. Nagyon kérdéses tehát, hogy Olaszország ellen ki lesz a jugoszláv kapus.

Olaszország rendez meg az idei vivó világbajnokságot Meránban, szeptemberben. A versenyen részt vesz Nikola Nikolics, Jugoszlávia kard- és párbajtőr-bajnoka.

A hatnapos kerékpár verseny befutóját óriási tömeg nézte végig Beogradban. A versenyzők közül negyvennégyen érték célba, az első négy sorrendje: Proszinek, Grgac, Tudósi (román) és Lavrih. Öfelsége II. Petár király serlegét tehát Proszinek nyerte.

A magyar nemzeti bajnokság heti műsora: csütörtökön Szolnoki MÁV—Phöbus, vasárnap Ujpest—Memzeti, Ferencváros—Phöbus, Kispest—Hungária, Zugló—Budafok, Elektromos—Boeskaik, Szeged—Taxisok és Szolnoki MÁV—Salgótarjáni SE.

Csák Ibolya, a hölgy magasugrás olimpiai bajnoka a pécsi versenyen 155 centiméterrel nyerte a magasugrást és 516 centiméterrel a távolugrást.

ÁRVERÉSI HIRDETME NY

Noviszád város helyi iskolai bizottsága június 15-én délelőtt 11 órakor tartja meg az I. nyilvános árverést a Noviszád városi és noviszádi szőlőiskola-épületek javítására. Az árverést külön a városi és külön a szállási iskolákra tartják meg.

Az árverésen résztvehetnek mindazok, akik iratokkal igazolják nyilvános árverésben való részvételi jogukat.

Az ajánlatokat az árverés napján délelőtt 11 óráig kell beadni kellően felbélyegezve, zárt borítékban. Ova-dékként 10%-ot kell az árverés napján a bizottság kezéhez készpénzben vagy értékpapirokban letétbe helyezni. Az árverést a községi elnök hivatalában tartják meg.

Az iskolai bizottság fenntartja magának a jogot, hogy a munkálatok elvégzésével a legelőnyösebb ajánlattevőt bizzák meg.

A helyi iskolai bizottság 1939. május 23-án tartott 32. sz. üléséből.

ÁRVERÉSI HIRDETME NY

Noviszád város helyi iskolai bizottsága június 17-én délelőtt 11 órakor a községi elnök hivatalában tartja meg az I. nyilvános árverést 375 öl fa beszerzésére.

A fa bükks vagy tölgyhasáb, I-rendű egy éves vágás, az iskolákban 10 ölenként két kereszt között felrakva, fuvarral és az összes költségekkel együtt.

Az ajánlattevők, akik a nyilvános árverésben való részvételi feltételeknek megfelelnek, kötelesek az árverés napján irataikat a bizottságnak bemutatni és a felajánlott ár 10%-át készpénzben vagy effektív értékű értékpapirokban a bizottság kezéhez letétbe helyezni.

A kellően felbélyegezett ajánlatokat zárt borítékban az árverés napján, de legkésőbb délelőtt 11 óráig kell beadni. Kellően fel nem bélyegezett valamint utólag érkezett ajánlatokat nem fogadják el. Az iskolai bizottság fenntartja magának a jogot, hogy a fa leszállításával a legelőnyösebb ajánlattevőt bizza meg.

A helyi iskolai bizottság 1939. május 23-án tartott 34. sz. üléséből.

„Ortopäd“ cipőket

minden fájóslábra, a legújabb módszerek szerint garanciával készít

Gál István, Szubotica Zrinjski tér 2

Irodai felszerelés

minden iparos és kereskedő részére

csak 198 dinár.

- 3 darab oktáv nagyságú bekötött „SZAMLA KÖNYV” nyomással.
  - 2 darab bekötött nagy „SZAMLA-KÖNYV” nyomással.
  - 3 darab bekötött „Notta” nyomással.
  - 3 darab bekötött „Nyugta”-könyv nyomással, pénzelvételei nyugtázására.
  - 100 darab levélpapír nyomással.
  - 100 darab boríték nyomással.
  - 3 darab grafit iron
  - 1 darab irónpegvező.
  - 1 darab törölógumi.
  - 6 darab vegyes toll
  - 1 darab itató
  - 1 irat-tartó a posta eltevésére.
- Az összes fentnevezett áru elsőrendű minőségű. Kérjen mintákat.

T. T.

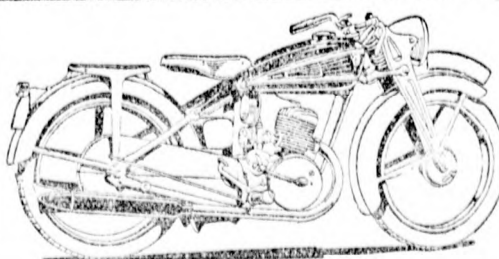
R. Baj, Zagreb

Draskoviceva ul. broj 16

Olvassa el hól napi híradásunkat!

BICSÉRDISTÁK KLUBJA

Kigolyózásra e klubban Hallom, az is alap, Ha egy bosszus bicsérdista Az ajkába harap. (s)

SIEMSEN Szenesnéi kerékpárt választani Nagy választék!

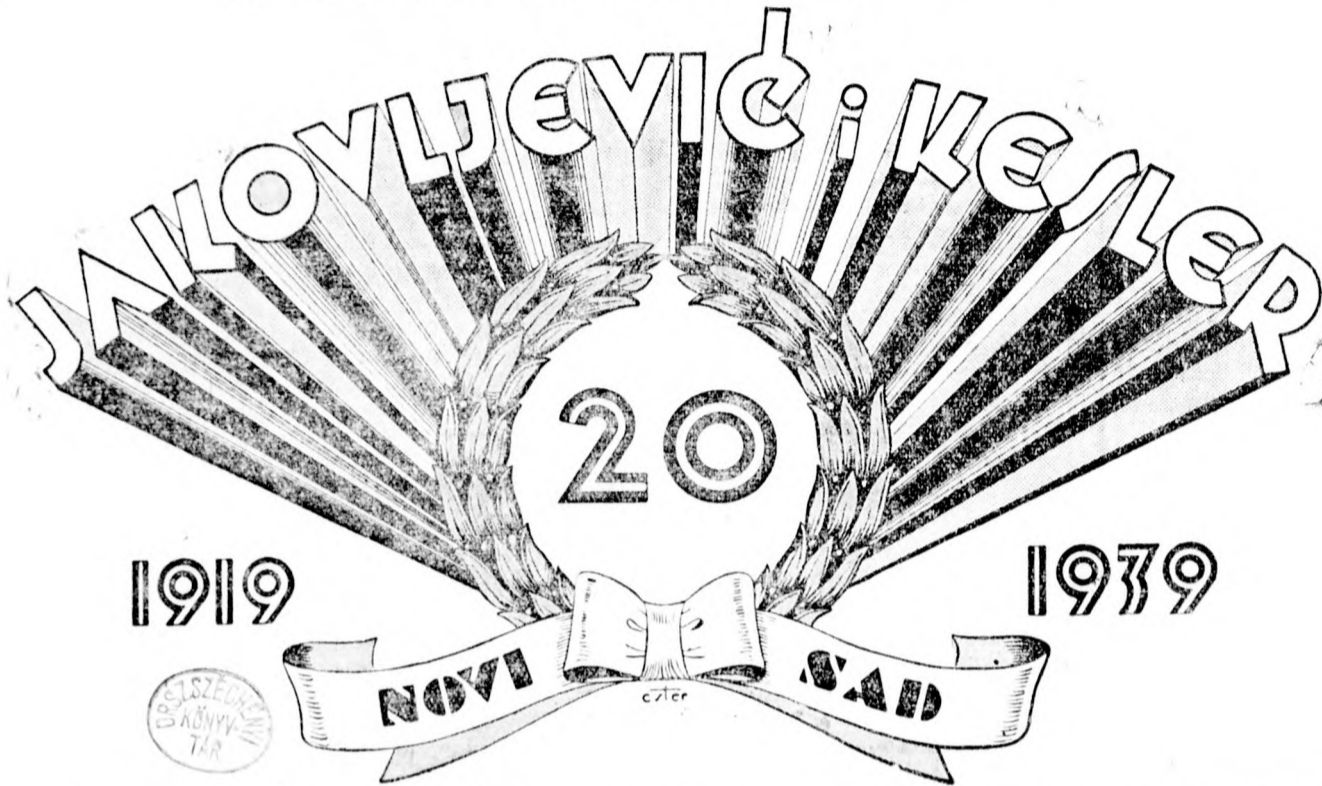
J
U
B
I
L
E
U
M
I

JUBILEUMI ÉV

Végtelenül leszállított áron vásárolhat nálunk

JUNIUS 1-től JULIUS 1-ig

Ez a mi köszönetünk a 20 évi szeretetteljes támogatásért

Á
R
U
S
I
T
Á
S

URANIA MOZI, Noviszd

Ma 5, 7-15 és 9-15 órákor

BENJAMINO GIGLI énekel
Tiéd a szívem

Szereplők: Carla Rust, Paul Kemp, Theo Linggen, Lucie Englisch, Rich. Romanovsky

EGY JÓ HAZISZER TÖBBET ÉR
EZER JOTANÁCSNÁL! Mindenkit
meggyőz erről a

„Növényharmat”

a legjobb és legerősebb házi fluid. 3
csepp elég bedörzsölésre, vízzel száj-
öblítésre, kockacukron elszopogatva,
stb. Ára 12.— dinár. Kapható min-
denütt! Csak zöld üvegekben valódi!

ALLAST KERES

PÉNZTÁR KEZELÉSBE jártas in-
telligens fiatal nő szerb, német és ma-
gyar nyelvtudással pénztárnoknői, el-
árulónői, tisztviselői vagy hasonló
állást keres június 1-re, szerény díja-
zás mellett. Cím a kiadóban 3660

FIATAL IRODISTANŐ 2 évi gya-
korlattal, szerb-magyar nyelvtudással,
az összes irodalmi munkákban jártas
állást keres. Ajánlatokat: »Szorgalmas»
feljével a kiadóhivatal továbbít. 3672

FIATAL jó munkás borbélysegéd
azonnali belépésre állást keres. Szü-
gyi Nándor, Ada, Vojvode Lazarevi-
csa 50. 3725

ELADÓ

MOTORBICIKLI »Sax« 98 cm. 1
éves kerékpár, 1 rádió eladó. Novi-
szád, Kralja Petra II. 73, lakatosnál.

KIADÓ

VENDEGLŐ modern kuglipálya.
helyiséggel együtt kiadó. Noviszd,
Cirila i Metoda 70, a telepi templom-
nál. 3726

APRÓHIRDETÉSEK

KIADÓ július 1-re háromszobás,
komfortos lakás. Noviszd, Sztreljacska
utca 7. 3738

ÜRES szuterén szoba uccal bejá-
rattal kiadó. Noviszd, Polita Deszan-
csicsa u 2. Szemben az ösztönű bárni
épülettel. 3732

KERESLET

NOVISZÁDRA keresek italméréshez
független magányos nőt kiszolgálásra
és pénztárkezelésre némi kaucióval
fix fizetéssel azonnali belépésre. Cím
a kiadóban. 3734

FIATALEMBERT mindenesnek fel-
vesz Schmidt, Noviszd, Gajeva 3/a
3733

JÓRAVALÓ nőtlen fiatalember
vagy fiú kuglipályára állítgatónak
azonnali felvételt Kott Viktor ven-
céglősnél, Noviszd, Tolsztojeva 21.
3731

MEGBIZHATO szerbül tudó kifu-
tólány felvétetik. Lazé Telecskog 9.
II Noviszd. 3727

ALLANDÓ állásra keresek jó ko-
vács segédek akik jó vasalnak is.
Luj Rudolf kovácsmester, Bácskato-
pola. 3723

FIATAL péksegéd, aki kemence-
munkához is ért azonnali felvétetik.
Fischer Péter pékmester, Bácska Pa-
lánka. 3729

JÓMUNKÁS manikűrősnőt (fodrász-
nőt) felvesz Jurik fodrász-szalom, No-
viszd, Kralja Petra II. 32. 3742

BICIKLIZNI tudó háziszolgát, le-
hetőleg aki már kávéházban vagy
cukrászdában alkalmazva volt. azon-
nalra felvesz Mignon cukrászda, No-
viszd, Kralja Petra II. 13. 3740

KIFUTÓLÁNYT azonnal felvesz
Dornstädter cukrászda, Noviszd 3738

KERESEK megvételre jókarban lé-
vő kétszárnyas üzletajtót rolóval. —
Ajánlatokat a kiadóba kérek. 3739

KOCSIST, aki a tehénfejéshez is
ért, felvesz Dániel mészáros, Novi-
szád Dudarszka ucca 53. 3741

ÜGYES varrólány és egy kifutó-
lány azonnal felvétetik. Nonivszád
Djordja Magarasevicsa 32. 3744

KÜLÖNFÉLE

Dr. Filipon creme a legjobb és
legkedveltebb nappali krém. Ára
helyben és vidéken 14.— dinár. Apo-
teka Küchler, Vrsac. 2474

MÁRKÁS RAKETTEK raktáron. Re-
kettek hurozását vállaljuk. TRUPPEL
BÉLA Noviszd, Dunavska 7. 3305

KUPUJEM PARTIJE ROBE: obuču,
svile, platna, štifa i druge robe. Po-
nude poslati PETRU L. SIMIĆU, Beo-
grad, Sarajevska 31. 3649

AUTÓK! Új és használt, de nagyon
jó karban levő különféle márkájú luk-
szus és teherautókban, autógumikban,
felszerelésben és alkatrészekben állan-
dó nagy raktár. Olcsó árak, előnyös
fizetés feltételek. Képviseletek: Fiat,
DKW, Wanderer, Audi és Horch. —
August KUTALEK, Noviszd, Kralja
Petra II. 84. Telefon 31-06.

SZEPLŐT, pattanást, hámlást, orr-
vörösséget és más arctisztatlanságot
pár tégely használata után biztosan
eltüntethet DARUVÁRI krém minden
szakületben kapható. Háromsarkos
nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 di-
nár. Postán küldi: BLUM gyógyszer-
tár, Szubotica.

Városi Mozi, Szubotica

Hétfőtől—szerdáig

A fehér rabnő

Főszerepekben:

Viviane Romance,
John Lodge Dalio
és készázótvén gyönyörű
háremhölgy

VILAGHIRU Molnár Moser kölni-
vizek különféle illatokban és nagysá-
gu originál üvegekben kaphatók. Ju-
goszláviai főlerakat »Jugo Diana« Su-
botica Karadzstjeva ul. 12. Bárány-
szálló mellett. Minden szakületben
kapható.

BOR, gummi és tevezőrszija, MIN-
DENFÉLE gépolaj és MŰSZAKI cik-
kek kaphatók SENES vasüzletekben. 225

Vásároljon hirdetőinknél!

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszd, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—53

Felelős kiadó: **Andre Dezső**

A kiadóhivatal vezetője: **Blazsek Ferenc**

Pretpiata — Előfizetés:

Egy óra . . . . . 28— dinár

(kihordó útján 30 din.)

Három óra . . . . . 80— dinár

(kihordó útján 86 din.)

Félévre . . . . . 160— dinár

(kihordó útján 172 din.)

izlazi svakodnevno - Megjelenik naponta

Post. čekovni račun — Postacsekkszámla:

Zagreb, 46.692